TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 115. — 1922. Torstaina, lokakuun 5 p. — Thursday, Oct. 5. VI Vuosikerta--Vol. VI

Aserauhan neuvottelut alettu Turkin ja liittolaisten välillä

Mustapha Kemal pysäyttänyt sotilaalliset liikkeet. Neuvottelut alkoivat Mudaniassa tiistaina.

Konstantinopoli. — Turkin kansallisten johtaja Mustapha Kemal on määrännyt toistaiseksi keskeyttämään sotilaallisen etenemisen Chanakin alueella, samoin turkkilaisten kapinallisten liikehtimisen Traakiassa.

Turkin kansallisen hallituksen viranomaiset ovat suostuneet aserauhan neuvotteluihin, jotka on jo alettu Mudaniassa tiistaina.

Turkki edustaa kansallisten armeijan läntisen rintaman ylipäällikkö Ismet Pasha, joka on Mustapha Kemalin etevimpiä sotapäälliköitä ja hänen luotetuimpia apulaisiaan, Suur Britanniaa edustaa kenraali Sir Harrington, Ranskaa kenraali Sharpi, Italiaa kenraali Membelli.

Angoran kansalliskokous suostuu aserauhaneuvotteluihin.

Lontoo. — Turkin kansallisten kansalliskokous Angorassa on yksimielisesti hyväksynyt Mustapha Kemalin toimenpiteet aserauhan neuvotteluista Mudaniassa ja on valtuuttanut Kemalin lähettämään edustajat Mudaniaan ja myöhemmin alettavaan varsinaiseen rauhan neuvotteluihin, siinä tapauksessa että aserauhaneuvottelu osottautuu menestykselliseksi.

Ranska kannattaa Turkin esityksiä.

Pariisi. — Ranskan edustajain Mudaniassa uskotaan kannattavan Turkin esitystä, että turkkilaiset vetäntyvät pois puolueettomalta alueelta sillä ehdolla, että kreikkalaiset sotajoukot poistuvat heti Traakiasta. Kuitenkin epäillään tuleeko Englanti suostumaan siihen, varsinkin kun konferenssissa ei ole Kreikka ensinkään edustettuna.

Edelleen nähdään konferenssin tiellä vaikeuksia siinä, että brittiläiset aikovat jyrkästi kieltäytyä tyhjentämästä Chanakin aluetta, ja jos Turkki tulee ehdottomasti tätä vaatimaan, pelätään sovinnon raukeevan.

Ranskan edustajat tulevat konferenssissa painostamaan liittolaisten ehtojen mahdollisimman edullista tulkintaa Turkille, mutta ei ole mitään takeita että Suur Britannia tulisi ottamaan saman kannan.

Haluavat ranskalaisten miehittävän Traakian.

Turkin kansalliset haluavat, että kreikkalaiset sotajoukot poistetaan Traakiasta ja että ranskalaiset sotajoukot miehittävät sen aina Adrianapoliin saakka, siihen asti kunnes varsinainen rauha on solmittu.

Auringonpaiste paras terveyden antaja

Augusta, Maine. — Täällä viime tiistaina alkaneessa Uuden Englannin valtioitten tuberkulosi-konferenssin avajaisistunnossa painostivat useat tohtorit yksimielisesti sitä seikkaa, että auringonpaiste on parhain terveyden palauttaja keuhkotautisille.

Tri O'Brien todisteli seuraavat seikat osottautuneen paikkansa pitäviksi:

1. Kaikki taudin muodot pelkäävät auringonpaistetta.
2. Leikkaukset eivät ole suotavia hengenpelastuskeinoina sairaisiin elimiin nähden.
3. Ulkoilma auringonpaiste, akkuhin levitse otettavaan auringonvaloon verraten on monin kerroin parempi.
4. Potilaan oleskelu ulkoilmassa jopa kylmässäkin ilmassa, ei aiheuta hänelle vahinkoa, edellyttäen että hänet totutetaan siihen oikealla tavalla.
5. Lasten luustossa oleva tuberkulosi häviää sangen nopeaan auringonpaistevaikutuksella.
6. Liikakasvannaisten (tonsilien) kitaan kurkuissa ei ole osottautunut poistavan taudin syitä.

Sen jälkeen tri O'Brien lisäsi, että yksin lumen ja jään peitossa olevilla kentillä voivat lapset saada itselleen hyvän terveyden.

Venäjä ei lupaa luopua Bessarabiasta

Rumania asettanut kalliin hinnan aseista riisumiskonferenssille.

Moskova. — Bukarestiin lähettämässään nootissa hyljää neuvostohallitus jyrkästi Rumanian hallituksen ehdot, että Venäjän on luovuttava kaikista vaatimuksistaan Bessarabiaan nähden ennen kuin Rumania suostuu ottamaan osaa Moskovassa parhaillaan kokoontuvaan Venäjän ja sen reunavaltioitten aseistariisumiskonferenssiin.

Virkaatekevä ulkoministeri Karachan lausuu nootissaan ,että Rumania on ainoa maa Ven. rajavaltioista, joka on kieltäytynyt ottamasta osaa aseitten riisumiskonferenssiin ja tämän vuoksi Venäjä pitää yksin Rumaniaa vastuunalaisena siitä, ellei aseitten riisumisohjelmaa voida toteuttaa.

Karachan pitää hullunkurisena esitystä, että Venäjä antaisi niin suuren alueen Rumanialle maksuna siitä, että tämä suostuisi ottamaan osaa konferenssiin. «Tälläinen esitys voi tulla ainoastaan maasta jolla on hyökkäysaikeet mielessä tai jolla on sopimus jonkin kolmannen vallan kanssa, joka ei salli hänen vähentävän sotavoimiaan.»

Suurnylkyri Ford munittaa itselleen lisää rikkauksia

New York. — Henry Ford, Wall Street Journalille antamassaan haastattelussa viime perjantaina lausui että hän aikoo sijoittaa suuret rikkautensa teollisuuksiensa laajentamiseen antaakseen työtä suuremmille työläisjoukoille ja lisätäkseen maan rikkauksia. «Rockefellerin ja Carnegien lahjoitukset ovat allright» tuumi autokuningas, «mutta minä en luota sellaisiin menetelmiin.»

Tämä työläisten suurnylkyri, joka on vajassa parissa vuosikymmenessä kohonnut köyhästä miehestä työläisiä kiskomalla maailman rikkaimmaksi mieheksi, puhuu «kansakunnan rikkauksien lisäämisestä», kun hän kuitenkin lisää vain yksinomaan persoonallisia rikkauksiaan kahmien yhä suuremmat määrät kansakunnan rikkauksia, työläisten riistännän kautta, omiin kassaholveihinsa. Näillä suurriistäjillä ei ole mitään häpyä.

19,000 canadalaista rautatievaunua Yhdysvalloissa

Canadan rautateillä on alettu tuntea vaunujen puutetta, minkä ilmoitetaan suuresti vaikeuttavan puutavaran, viljan, paperin y.m. raaka-aineitten kuletusta.

147,000 Canadan rautateitten omistamasta tavaravaunusta on tällä hetkellä 19,000 Yhdysvalloissa, mikä on kehittänyt vieläkin suuremman vaikeuden kuin sodan aikana jolloin myöskin tuhansia Canadan vaunuja oli Yhdysvalloissa.

Tämä vaunujen siirtyminen Yhdysvaltoihin on tapahtunut viimeisen kahden kuukauden ajalla, johtuen suureksi osaksi Yhdysvaltain rautatiekonepajamiesten lakosta.

Herrat rautatieyhtiöitten edustajat Canadan puolella ovat siis auttaneet lakkolaisia vastaan taistelevia veljiään rajan toisella puolella lähettämällä heille vaunuja. Katsokaapa työläiset tässäkin herrasluokan kansainvälistä solidarisuutta.

Suuri väkijuomain takavarikointi

Windsor. — Maakunnan viinapoliisit vierailivat perjantaina James Cahillin maatilalla, mikä sijaitsee kolme mailia Sandwichista, takavarikoiden sieltä 935 pulloa whiskyä ja vangiten Cahillin, syytettynä laittomasta väkijuomain säilytyksestä.

Viime viikolla panivatkin maakunnan viinapoliisit voimakkaan jahdin Detroit jokivarren «Barbary Coastin» hävittämiseksi.

Sosialidemokratit syhymättä saunassa Berliinissä

Vastavallankumouksellisista kokouksista kumouksellisia.

Berlini 23-8. — Berlinin proletariaatti on taas vaihteen vuoksi puhunut kerran omaakin kieltään. Voimakkaalla äänellään on se noskelaisten ja riippumattomain järjestämissä joukkokokouksissa lausunut Venäjän taistelevalle proletariaatille, ettei se aijo antaa käyttää itseään kommunistivastaisen kiihoituksen välineenä eikä kannata tämän kiihoituksen järjestäjiä.

Eilen illalla näet piti noskelaisten ja riippumattomain kruunata monikuukautinen Moskovan vallankumoustribunaalin häväisemistyönsä joukkokokousten avulla näyttääkseen koko maailmalle, että Berlinin työväestö oli kommunistista Venäjää vastaan ja murhista ja muista rikoksista tuomittujen sosialivallankumouksellisten puolella. Näissä kokouksissa piti esiintyä ja esiintyivätkin yksi sosialivallankumouksellisten asianajajista, Kurt Rosenfeld, ja useat muut samaa vastavallankumouksellista maata olevat puhujat, mutta oli heidän vakuuttelullaan Moskovan «oikeusmurhasta» ja sosialivallankumouksellisten viattomuudesta aivan toinen tulos kuin mitä he olivat kokouksia järjestäessään uneksineet.

Tämä Berlinin proletariaatti ei ole niin lammasmainen, ei tyhmä eikä niin helposti suohon johdettavissa, kuin monesta seikasta ja varsinkin siitä, että sosialidemokratisissa puolueissa on verrattain suuri jäsenluku, voisi päättää.

Berlinin proletariaatti noudatti kyllä kutsua, ja täytti kaikki neljä kokouspaikaa, mutta näistä kokouksista Venäjän kommunistisen valtiovallan ja kommunistien häpäisemiseksi yleensä koituikin voimakkaita mielenosoitustilaisuuksia proletaarisen Venäjän puolesta siitä huolimatta, että noskelaisten «Vorwärts» oli pahinta peläten jo etukäteen ilmoittanut ,että puheajat tultaisiin rajoittamaan, ja että jos joku ei tähän tyytyisi, tultaisiin se hänelle «opettamaan». Tätä uhkausta korostamaan haalattiin sitten esimerkiksi Germanian juhlasalille autoittain lahtaripoliiseja. Mutta mikään ei auttanut. Kurt Rosenfeld y.m. saivat kyllä jokseenkin rauhassa haukkua Moskovan vallankumoustribunaalia jota mielityötään tehdessä hän m.m. lausui: «Sosialivallankumouksellisille tovereille julistettuja kuolemantuomioita ei panna täytäntöön; tämä on huonompi metoodi kuin mitä Noske on koskaan käyttänyt!». Tämän käsittämättömän lausen johdosta huomautettin salista: «Parasta mennä Nosken luo, jos hän sinua niin miellyttää!». Ja aivan oikein. Rosenfeld pisti pillit pussinisa ja lähti «Nosken luo». Sts. kokouksen puheenjohtaja sai tekosyyn «lopettaa» kokouksen, ja noskelaissuuruudet lähtivät salista joidenkuiden hengenheimolaistensa saattamana. Mutta varsinainen kokousyleisö jäi jäljelle pitämään omaa kokoustaan.

Ja sama oli laita kaikissa neljässä kokoustilaisuudessa. Niinpä puhui Kliemin juhlasalissakin moskovalaisten murhaajain agentti Stein kenenkään häiritsemättä puolentoista tuntia, ja puolessatoista tunnissa voi vannoutunut veijari jo valehdella pitkään ja hartaasti. Mutta kun kokouksen sosialidemokratinen johto näki, ettei tässä ollut kaikkein patenteeratummastakaan parjauksesta apua, selitti se kokouksen loppuneeksi. Mutta työläiset jatkoivat tälläkin kokoustaan niinkuin ei mitään olisi tapahtunut, ja toveri Heckert selosti totuudenmukaisesti sosialivallankumouksellisten oikeusjuttua saaden osakseen koko valtaisen kokousyleisön yksimielisen suosion. Ja niin päättyi kokous täällä, kuten muissakin kokouspaikoissa, siten että se hyväksyi päätöslauselman, jossa annettiin täysi hyväksyminen sille rautaiselle pontevuudelle, millä neuvostohallitus on puolustanut proletaarista vallankumousta sosialivallankumouksellisia vastaan, ja tuomittiin sosialidemokratisten puolueiden kurja kanta vastavallankumousta vastaan yleensä, mutta erityisten Saksan vastavallankumousta kohtaan, mikä esiintyy kaikessa alastomuudessaan kuristuksessa, minkä alaiseksi «Rote Fahne» on sosialidemokratien myötävaikutuksella joutunut.

Toverilehti huomauttaa aivan oikein, että ssoialidemokratia kärsi eilisessä parjaustaistelussaan jälleen surkean tappion, voimatta puolueensa «suuruudesta» huolimatta värvätä mielipiteidensä taakse muuta kuin kourallisen kuulijakuntaansa.

«Yhteisrintama, jonka kaikkin työväenpuolueisiin lukeutuvat työläiset eilen sosialidemokratisissa kokouksissa itsestään sulkivat Neuvosto-Venäjän puolesta, antaa aiheen toivoa, että työväestö taloudellisen ja poliittisen taistelun kysymyksessä Saksan kapitalismia vastaan vetää tämän kantansa mukaiset johtopätökset. Sosialidemokratiset ja riippumattomat työläiset, jotka eilen illalla kohottivat äänensä vallankumouksellisen Venäjän proletaarisen oikeustulkinnan puolesta, on voitettava vallankumouksellisille taistelulle Stinneksen ja Ebertin Saksassa», huomauttaa toverilehti.

Washingtonin aseistariisumispäätöksen «toteuttaminen»

Yhdysvallat rakennuttaneet jättiläismäisen ilmahirviön.

Dayton, Ohio. — Viime torstaina ryhtyivät työläiset asettamaan tykkejä täällä Wilbur Wright kentällä rakennuksen alaisena olevan jättiläis-ilmaristeilijän kannelle. Tämä mailman suurin ilmahirviö, joka on varustettuna radiopuhelimella, on valmis kohoamaan ilmoille marrask. 30 p.

Viranomaiset selittävät tämän ilmalaivan olevan kykenevän lähettämillään torpeedoilla pyyhkäisemään yhdellä iskulla kokonaisia kaupunkeja pois maan kamaralta. Jättiläinen tulee kantamaan useita konetykkipattereita sekä kaksi 75 millimetrin kanuunaa, samanlaisia joita käytettiin mailman sodan aikana kuuluisassa Marnen taistelussa.

Tämä kauhukone tulee kantamaan mukanaan 2,000 kaluunaa kasoliinia, kuusi Liberty moottoria jotka kykenveät kehittämään 2,700 hevosvoiman, kuluttamalla 180 kaluunaa kasoliinia tunnissa.

Näin toimii Washingtonin aseistariisumiskonferenssin koolle kutsunut valtio konferenssin päätösten toteuttamiseksi.

Venäjän uusi protesti suurvalloille

Neuvostohallitus vaatii blokaadin poistamista Dardanelleilta.

Moskova. — Neuvostohallitus on lähettänyt Suur Britannialle, Ranskalle ja Italialle nootin, protesteeraten Dardanellein saartoa vastaan ja vaatien kaiken kauppalaivain kulkuvapauden ehkäisyn poistamista.

Nootissa lausutaan, että Britannia «osottaa välinpitämättömyyttä Venäjää ja muita Mustan meren valtoja vastaan.»

Edelleen nootissa, joka on sangen jyrkkäsanainen sävyltään, lausutaan: «Tällä blokaadilla ei ole ehkäisevää vaikutusta Englannin eikä liittolaisten taloudelliseen elämään, sen sijaan se vaikuttaa vakavan häiritsevästi Mustan meren maihin. Se kehnous millä Englannin viranomaiset vallitsevat ulkomaisia meriä ja alueita, selvästi osottaa heidän halveksumisensa ja välinpitämättömyytensä Mustan meren valtioihin nähden. Näin ollen Venäjän hallitus vaatii tiukasti blokaadin ja kaikkien rajoitusten poistamista sekä vapaata kulkua Dardanellein lävitse kaikille kauppalaivoille.»

Yhdysvallat esittäneet Englannille 'pienen' laskun

Washington. — Yhdysvaltain rahastodepartementti tiedottaa ilmoitetun SuurBritannialle, että sen on suoritettava lokak. 15 p. korko sotaveloistaan, mikä tekee tuon «pienehkön» summan $50,000,000.

Venäjä haluaa Canadasta koneita ja siemenviljaa

Lontoo. — Samanaikaisesti kuin Venäjän kauppakomissioni, jonka puheenjohtajaksi on nimitetty ulkomaakauppaosastossa huomattavana henkilönä pidetty M. Voykoff, on lähtenyt mtkalle, on Venäjän ulkomaakaupan johtaja M. Krassin lausunut, että Venäjän komissioni tulee Canadasta ostamaan maanviljelyskoneita ja siemenviljaa.

Täällä arvellaan, että Canadan komissionin puheenjohtajaksi Venäjälle tultanee nimittämään L. D. Wilgress, joka toimii nykyisin Canadan kauppakomissionerina Lontoossa.

Tunnettu vallankumouksellinen syndikalisti kuollut

Pariisista tiedotetaan, että yli maailman tunnettu vallankumousmies ja syndikalismin oppi-isä Georges Sorel on kuollut Bouloge-sur Seinessä. Sorel oli syntynyt marraskuun 2 päivä v. 1846 Cherbourgissa.

Venäjän vallankumouksella, kun se puhkesi, oli tuskin ketään innokkaampaa kannattajaa kuin Sorel. Kun monet yhä edelleen olivat epäröivällä kannalla, julkitoi hän aivan avoimesti suurta köyhälistön vallankumousta kohtaan tuntemansa ihailun. Sorel'in kirja «Leninin puolustus,» joka on julkaistu hänen kirjansa «Ajatelmia väkivallasta» viidennen painoksen liitteenä, on peräisin neuvostovallankumouksen ensi alkuajoilta. Sorel'in Rappoportin Revue Communiste- (Kommunistinen Aikakauskirja) nimisessä aikakausjulkaisussa ilmestyneet artikkelinsa osoittavat hänen olleen kansainvälisen köyhälistön suuren asian mitä hartain ystävä.

Sorel'in vallankumouksellisuus liikkui kuitenkin kaiken aikaa syndikalistisella pohjalla, jota hänen pääteoksensa «Ajatelmia väkivallasta» sangen hedelmöittävästi esittää. Se onkin syndikalistisen aatemaailman peruskirjoja ja on se käännetty lukuisille kielille.

Autotuotanto suuri elokuulla

Yhdysvaltain yleismaallisen autokauppakamarin keräämien tilastojen mukaan viime elokuulla valmistettiin Amerikassa 272,640 autoa ja kuorma-autoa. Tämä merkitsee 53% enempi kuin viime vuoden elokuussa. Ensimäisen kahdeksan kuukauden ajalla tänä vuonna on valmistettu 1,671,418 autoa.

Autotehtailijat ilmoittavat, että autojen kysyntä viime elokuussa oli suurempi kuin milloinkaan ennen. Useat montrealilaiset autojen välitysliikkeet ilmoittavat ,että autojen kysyntä yhäkin on suurempi kuin voidaan täyttää. Varsinkin umpinaisten autojen tilauksia on tavattoman paljon.

80-vuotiaana ensi kerran junassa

Kingston. — Mr. Hollywood, asuen lähellä Sharbor järveä ja ollen jo lähellä kahdeksaakymmentä ikävuotta, oli ensi kerran eläessään junassa viime tiistaina, esiintyen todistajana eräässä varkausjutussa joka oli täällä ylioikeuden käsiteltävänä. Hänellä oli mukanaan vaimonsa, joka myöskin on jo hyvän matkaa yli puolen vuosisadan vanha, hänkin matkustaen ensi kerran junalla. Junamatka oli vanhalle pariskunnalle hyvin mielenkiintoinen. Mr. Hollywood kertoi voineensa nukkua ainoastaan kolme tuntia tämän ihmematkan jälkeisenä yönä.

Kenraali Harrington ei tarvinnut apua

Toronto. — Viime keskiviikkona tarjosi eräs canadalainen eversti MacKendrick kaapeliteitse apuaan kenraali Harringtonille, brittiläisten sotajoukkojen ylipäällikölle Dardanelleilla. Tähän tarjoukseen vastaukseksi lähetti kenraali Harington seuraavan kaapelin: «Kiitos hyväntahtoisesta tarjouksesta,. ei ole tarvetta nyt.»

Saksa ihmettelee voisiko menetellä Turkin tavoin

Turkkilaisten voitoilla Saksaan nähden syvällinen vaikutus.

Berliini. — Mustapha Kemal Pashan voitoilla Vähässä Aasiassa Saksaan nähden, sikäli kuin voi päättää sanomalehtien lausunnoista, on sellainen vaikutus, että jos kerran turkkilainen kenraali on kyennyt kohtelemaan Sevresin rauhan sopimusta pelkkänä paperikasana, niin yhtähyvinhän Saksa voisi ylenantaa Versaillesin sopimuksen. Niimpä Der Tag lehti lausuu:

«Vaikkakin me myönnämme, että Saksalla on edessään paljon vaikeampi asema kuin Turkilla, niin me olemme myöskin paljon voimakkaampi kansa. Sisältääkö Saksan hallitus joukon tyhmiä miehiä, jotka eivät milloinkaaan opi mitään?»

Tähän suursaksalaisen lehden lausuntoon vastaa George Bernhard Vossiche Zeitungissa, jota yleensä pidetään ranskalaisystävällisenä:

«Jos saksalainen kenraali yrittäisi menetellä Mustapha Kemalin tavoin, olisi siitä seurauksena, ei Versaillesin sopimuksen, vaan Saksan murskaantuminen tuhannen sirpaleiksi. Turkki voi mahdollisesti onnistua Sevresin sopimuksen vastustamisessa mutta Saksan asema on niin paljon vaarallisempi ja vaikeampi, ettei se uskalla nousta kapinaan Versaillesin sopimusta vastaan.»

Kuitenkin yleensä Saksassa ollaan taipuvaisia omaksumaan edellinen näkökanta jälkimäisen sijasta.

Yhtiöitten ja konepajatyöläisten neuvottelut

Neuvottelut alkoivat keskiviikkona.

Montreal. — Canadan rautateitten liitto on esittänyt, että konepajatyöläisen ja rautateiten liiton väliset neuvottelut alettaisiin Montrealissa t.k. 4 p. Union sihteeri on alistanut esityksen konepajatyöläisten komitealle, jonka uskotaan hyväksyneen esityksen ja niin ollen ovat neuvottelut jo käynnissä.

Suuria viljapaljouksia kuletetaan länneltä

Winnipeg. — Winnipeg on Länsi-Canadan historian suurimman viljan kuletuksen todistajana tänä vuonna. Viime viikolla oli viljan kuletus tavattoman suuri. Vaunujen tarkastajat merkitsivät läpikulkeneen 14,723 viljavaunua, sen sijaan kuletettiin viime vuonna vastaavalla viikolla 5,766.

Ja viljan kuletus länneltä näyttää edelleen jatkuvan samassa mittakaavassa.

On siis viljaa, joten ei olisi syytä kenelläkään olla puutteessa, jos maan rikkaat antimet jaettaisiin tasaisesti kaikille eikä sallittaisi muutamien harvojen niillä keinotella, kuten nyt kuitenkin on asianlaita.

Lenin jälleen neuvostovallan johdossa

Moskova. — Nikolai Lenin, neuvostovallan pääministeri on jälleen palannut valtion asiain johtoon Kremliin, missä Venäjän neuvostohallituksen virastot sijaitsevat. Tiistaina toimi Lenin ensi kerran pitkäaikaisen sairautensa jälkeen kansankomissaarien neuvoston puheenjohtajana.

Työväen opisto Nova Scotiaan

Sydney. — J. S. Woodworth työväenpuolueen edustaja parlamentissa on saapunut tänne avustamaan Cape Bretonin työväen toimihenkilöitä muodostamaan ensimäistä työväen opistoa Canadaan.

Täkäläisillä työväen järjestöillä on tarkoitus saada opistopuuhansa kyllin voimakkaaksi, voidakseen vaatia Halifaxissa sijaitsevan Maritime Opiston liittämistä työväen opiston yhteyteen.

Austraalian työväki protesteeraa sotaa vastaan

Tuomitsevat pääministerin toimenpiteet. Uhkaavat suurlakolla ehkäistä sodan.

Melbourne. — Austraalian työväen toiminnan neuvosto on julaissut manifestin, jossa ankarasti protesteeratan pääministeri Hughesin ottamaa kantaa vastaan Läheisen Idän kysymyksessä. Työväki uhkaa yleislakolla jos sota syttyy, ehkäistäkseen sotatarpeitten valmistuksen ja sotilaitten kuletuksen.

Kuten lukijamme muistavat, lupasi pääministeri Hughes heti Englannin hallitukselle, että Austraalia on valmis lähettämään sotajoukkoja Läheiseen Itään, ja että Austraalia antaa mahdollisesti enempi miehiä sotaan Turkkia vastaan kuin mitä se lähetti viimeiseen mailman sotaan.

C.P.R:n presidentti haluaa lisää siirtolaisia

Vancouverissa sanomalehdille antamassaan interjuuvissa on C. P. R:n presidentti E. W. Beatty jälleen painostanut voimakkaasti siirtolaisten hankkimista Canadaan. Presidentti Beatty sanoo tutkineensa tarkoin tätä kysymystä ja tulleensa siihen luonnolliseen johtopäätökseen, että huomioon ottaen Canadan suuret luonnonrikkaudet ja laajat alueet, on maahan saatava lisää asukkaita.

Edelleen painostaa Beatty, että maan kansallisvelka oli 1914 ainoastaan $368,000,000, nyt sitävastoin ollen $2,300,000,000. Tätä velkaa vastaan on Canadalla suuret luonnonrikkaudet, jotka on kehitettävä ja vedettävä päivänvaloon. Myöskin on maassa laaja rautatieverkko, jota voidaan ylläpitää ainoastaan sillä edellytyksellä, että sen liikennettä lisätään, samoin on olemassa laajat alueet asumattomia maita, jotka tarvitsevat raivaajia ja muokkaajia.

Epäilemättä Canadassa on tilaa vielä monille miljoonille lisäasukkaille ja tämän maan antimista riittää paljon elämän hyvyyksiä uusillekin tulokkaille. Mutta kuitenkin on selvää, että Canadian Pacific ja muut kapitalistiset yritykset haluavat maahan siirtolaisia vain siksi, että saisivat uusia riistettäviä ja suuremmat rikastumismahdollisuudet.

Uusi kultalöytö Temagamissa

Temagami, Ont. — Lupaava kultalöytö tehtiin täällä perjantaina aivan Temiskaming & Northern Ontarion rautatien varrella, noin 10 minuutin kävelymatkan päässä Temagami asemalta. Yksityiskohtia löydöstä ei ole vielä tehty tunnetuksi, kuitenkin tiedetään että kivet sisältävät ilmeistä kultaa. T. & N. O. rautatien presidentti Geo. W. Lee ja Ontarion maanviljelysministeri Manning Doherty, jotka olivat paikalla kirjeenvaihtajien saadessa tämän tiedon, vakuuttivat löydön todenperäisyyden ja pitivät sitä sangen lupaavana.

Canadian Pacificin tulot lisääntyvät

Canadian Pacific rautatieyhtiön nettotulot viime elokuulla osottavat ensi kerran kasvua vastaaviin kuukausiin edel. vuonna sitten syyskuun 1921. Elokuulla olivat yleiset tulot $1,500,000 suuremmat kuin yhtenäkään toisena kuukautena tänä vuonna, samalla kun yhtiön juoksevat menot ovat jatkuvasti suuresti pienentyneet.

Yhtiön yleistulot elokuulla olivat $15,918,049, ollen suurimmat sitten marraskuun 1921.

Että yhtiön tulot ovat huomattavasti kasvamassa ja menot pienentymässä, merkitsee että tämä suurkorporationi niittää yhä jättimäisempiä voittoja. Ja sittenkin esiintyy se johtavana palkkain polkijan Canadassa.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk, $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1,75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan personoallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote:
Box 69, Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Kreikkalaisen imperialismin romahdus

Kreikkalaisten tappio Aasiassa on täydellinen, ja ehdottaessaan Vähän-Aasian täydellistä evakuointia tunnustaa Ateenan hallitus asemansa täydellisen avuttomuuden. Se tunnustaa myös samalla, että kansan suuret joukot ovat tuominneet sen politiikan ja että maata uhkaa vallankumous.

Helleeniläisen ylikomissaarin Smyrnassa entenen edustajille osoittamat tiedonannot ovat mitä suurimmasta merkityksestä. Miksi Kreikan armeija, jonka asema keväällä oli «loistava», pakenee epäjärjestyksessä ja melkein vastarintaa tekemättä? Miksi se on peräytynyt 150 kilometriä viikossa? Miksi kuningas Konstantin, joka vielä muutamia viikkoja sitten teki mitä mielettömimpiä vaatimuksia, nyt pyytää ystävyyden palvelusta valloilta ja tarjoo aselepoa? Siksi että *helleeniläiset sotilaat kieltäytyvät taistelemasta*, siksi että bolshevismi on tarttunut heihin, kuten Ateenan esikunta ilmoittaa.

Kuukausia kuukausien jälkeen kestäneiden taistelujen, kärsimysten ja koettelemusten jälkeen kenraalien, kuninkaan ja pääministerien kunnian kirkastamiseksi ja yhä suuremman riistovoiton hankkimiseksi Ateenan, Pirean ja Smyrnan kamasaksoille ovat Aasian rykmentit alkaneet pohtia kohtaloaan. Ja ne ovat kieltäytyneet enään tottelemasta sotilas- ja kauppuriharvainvallan tahtoa. Mitkä olkootkin tämän vallankumouksen suoranaiset syyt, on se joka tapauksessa vallankumous. Mistä ovatkin virinneet ajatukset, inho ja villa, niin eivät ne pysähdy yhden imperialismin tuhoamiseen vaan valmistautuvat kukistamaan järjestelmän.

Kun Bulgaria vuonna 1918 teki aselevon, niin ei sen armeija viivytellyt rintamalla vaan marssi kohti Sofiaa kukistaakseen kuninkaan, tämän kamarillan ja keinottelijaporvariston. Kreikkalaiset joukot seuraavat nyt bulgarialaisten joukkojen esimerkkiä. Juuri ne, ilmaisemalla tahtonsa toiminnallaan, tekevät lopun sodasta antaen tervetulleen esimerkin kaikille imperialisteille maan päällä.

Bulgarian Ferdinand pakeni kapinaannousseita divisioneja; Wilhelm II lähti rintamalta käpälämäkeen välttyäkseen joutumasta punaisen lipun alla istuvain neuvostojen tuomittavaksi. Kreikan aasialainen armeija tulee tuomitsemaan tuhoon houkkamaisen hallitushuoneen, joka luulee vielä pelastavansa itsensä anoen Englannilta oikeutta Konstantinopolin valtaukseen. Helleenin proletariaatti, jota on niin raakalaismaisesti iskenyt ensin venizelismi ja sitten gunarismi, näkee vapautuksensa päivän lähestyvän. Olemme aina teroittaneet Aasiassa kehittyväin tapahtumain suurta merkitystä, tapahtumain, joihin Neuvosto-Venäjä on ensimäisenä kiinnittänyt kapitaalin huomiota. Ja tässä nyt huimaava välikohtaus, huomauttaa pariisilainen toverilehti.

Ranskan proletariaatin itsepuolustus

Ranskan proletariaatin kuohumistila käy yhä ilmeisemmäksi. Havren porvarien verisauna ja yhä kärjistyvä kiristys yleensä työntää maan proletariaatin vastustamattomasti eteenpäin. Ei kulu viikkoakaan ilman etteivät suuret työläisryhmät kuuluttaisi taistelutahtoaan. Pariisissa pitää kommunistinuoriso suuren mielenosoituksen ulkoista ja sisäistä väkivaltaa, mutta varsinkin Saksan kuristamista ja siitä aiheutuvaa sodan uhkaa vastaan. Lillessä osoittaa 20,000 työläistä kommunistisilla tunnuksilla mieltään Poincaren politiikkaa vastaan ja amnestian puolesta. Kaivostyöläisten kongressi päättää tehdä yleislakon siinä tapauksessa, että edustajakamari kumoaisi 8-tuntisen työaikalain. Havressa ovat matruusit tehneet 23 tuntia kestäneen lakon, minkä aikana eivät päässeet lähtemään esim. matkustajalaivat tuhansine matkustajineen. Jne.

Taisteluväsymys, joka johtui amsterdamilaisen johdon kurjasta petoksesta toukokuun suurlakossa 1921, on väistynyt uuden luokkatietoisuuden ja taisteluvalmiuden laineen tieltä. Ranskalaisen imperialismin saamasta voitosta huolimatta kasvaa hätä ja kurjuus maassa. Muutamien miljaardimiesten suunnattomista riistovoitoista huolimatta kärsivät työläisten, talonpoikain ja pikkuporvarien suuret joukot jatkuvasta ja alati kärjistyvästä talouskriisistä. Verokuormat ja hintainkalleus painavat työtätekevää väestöä. Työnantajisto käyttää Ranskassa, niinkuin kaikkialla muuallakin, hyväkseen kriisiä orjuuttaakseen proletariaatin kokonaan. Poincaren pankkiiriministeristön, samoinkuin demokraattis-sosialidemokraattinen hallitus Saksassa, teollisuus- ja finanssiporhojen joustava välikappale. Se on jo valmis ammuttamaan yhteislaukauksilla lakkoilevia taikka mieltäänosottavia työläisjoukkoja. Nyt mielivät hallitus ja edustajakamari tehdä tyhjäksi 8-tuntisen työajan. Tässä suorittaa niille Saksa mieluisen apurin osaa, liikekilpailu, jota Stinnes saksalaisten kulipalkkojen ja reformististen työväenjohtajien avulla harjoittaa, on mitä parhain veruke työväen elintason painamiseksi ja työajan pidentämiseksi Ranskassakin.

Tässä vaikeassa tilanteessa alkaa Ranskan proletariaatti älytä, että vain taistelu mitä leveimmällä rintamalla voi tehdä sen hädästä lopun. Tässä tarkoituksessa on se m.m. ryhtynyt taistelukosketukseen Saksan proletariaatin kanssa, minkä kohtaloon se on yhä läheisemmin yhdistynyt. Ranskalainen sosialidemokratia sen sijaan surkastuu oman tyhjyytensä mitättömyyteen, ja amsdertamilainen ammatillinen johto menettää menettämistään vaikutusvaltaansa. Kommunistisen Puolueen ja Punaisen Ammattiyhdistysliiton johdossa puolustaa Ranskan proletariaatti elinehtojaan ilmeisesti päättäneenä jatkaa puolustustaisteluaan kaikesta valkoisesta terrorista huolimatta.

Provokaattori Matti Turkia

Sosialidemokraatti Matti Turkian, kuten monien muiden noskelaissielujen ei ole ollut hyvä olla Neuvosto-Venäjällä, heidän sielunsa ikävöi porvarimaailmaan. Niinpä proletaarisen Venäjän maaperä alkoi polttaa Turkiankin jalkoja, joten hän valmisti paon Venäjältä. Viime aikoina on Turkia sitten julaissut seikkailunsa Suomen sos.-dem. lehdissä ja on täkäläinen noskelaislehti Raivaaja nielaissut ne makupaloina. Tämän luopion edesottamisista kirjoittaa «Suomen Työmies»-lehti seuraavaa:

Sos.-dem. sanomalehdistössä on viime viikkoina julaistu kirjoituksia joissa nimimerkki «Maanpakolainen» on tökeröllä tavalla, mutta sitä häijymmällä sisulla herjannut Neuvosto-Venäjää ja erityisesti Venäjän Kommunistista Puoluetta. Sitten alkoi ilmestyä niihin noskelaislehtiin «Humu-Pietari» — Turkian vanha salanimi — joka Suomen vallankumouksellisen työväenliikkeen mustaamisessa voitti noskelaisten törkeimmätkin sepustukset. Samaan aikaan Turkia antoi, — s.o. nähtävästi itse kirjoitti — haastatteluja, joissa kuvasi kärsimyksiään Venäjällä ja häpäisi Suomen Kommunistista Puoluetta samanlaisilla parjauksilla, joilla elokuun murhamiehet, joista hän ei ole kaukana, ovat koettaneet lahtaritekoaan proletaariseksi sankarityöksi koristella. Vihdoin selitti S. Sosialidemokraatti, että kaikkien noiden sepustusten tekijä oli sama — Matti Turkia, jonka samalla kertoi matkustaneen Ruotsiin.

Tapauksessa on opettavaakin.

Matti Turkia oli aikoinaan, noin parikymmentä vuotta sitten, Suomen työväen luokkatietoisuuteen herättäjiä, jopa monta vuotta hoiti Suomen sos.-dem. puolueen sihteerin tointa. Useissa hänen toimissaan kävi tällöin jo ilmi itsensä suurentelu, pikkumainen viisastelu ja juonitteluun taipumus, jotka osoittivat, ettei hän ollut jaksanut kehittyä uusaikaisen proletaarin tasolle, vaan kantoi nahassaan vahvaa annosta pikkuporvarillista roskaa. Tämä näyttää sitten yhä kehittyneen, kunnes mädätti miehen täydellisesti.

Venäjällä liittyi Turkia Suomen Kommunistipuolueeseen sen perustavassa kokouksessa ja otti osaa toimintaankin, kirjotellen joskus lahtarivaltaa vastaan. Kommunistin nimen ottamiseen ei hänessä kuitenkaan liittynyt entisyytensä arvostelun tarvetta eikä sitä perinpohjaista uudistusta, joka vasta voi vanhasta sosialidemokraatista kommunistin tehdä. *Hän katsoi aina olleensa oikeassa.* Siellä hän vetäytyikin yhä kauemmaksi työväen luokkataistelusta, ja vaikka kuuluikin Venäjän Kommunistipuolueeseen, ei hän pitänyt asianaan tätä ja vallankumousta sen parjaajia ja vihollisia vastaan vahvistaa, vaan esiintyi sen vastustajana, jonka takia joutui puolueesta erotetuksi.

On selvää, että *Turkia ei ole koskaan rehellisessä mielessä kuulunutkaan kommunistipuolueeseen.* Hänen «paljastuksensa» eivät montaa suomalaista työmiestä harhaan johtaune. Siksi kömpölöitä ne ovat. Paljon ovelampia maailman suurimman vallankumouksen parjaajia vaatii jo nyt sen vihollisten, porvarien ja noskelaisten etu. Ja käy hänen varmasti niin kuin niin monen muun lurjuksen, joka työnsä tehtyään saa painua häpeällä syrjään.

Kuten sanoimme, on tämä tapaus opettava. — Se näyttää, mihin sentapainen «oppositioni» johtaa, johon Turkiakin kuului: toiselta puolen aktiivisiin anarkistitekoihin proletaarisvallankumouksellista puoluetta ja vallankumouksellisia toimitsijoita vastaan, ja toiselta puolen — suoraan työväen luokkataistelun pettäjien syliin, mikä molemmissa tapauksissa merkitsee lahtarien avustamista.

Mutta vaikka tämä tapaus ei Suomen työväenliikkeelle olekaan vaarallisempi muita kaltaisiaan tapauksia, ei se sen tekijän tuomiota lievennä. Joka niin kauan on näytellyt työväenmiestä ja kommunistia, olemalla mukana riveissä ja sitten yrittää kavaltaa ne, joita on juudaksena pettänyt, sillä on vain yksi nimi: *provokaattori.*

Tällä nimellä tulevat Suomen luokkatietoiset työläiset Matti Turkiata nimittämään ja senmukaisesti häntä kohdellaankin.

Neuvosto-Venäjän taloudellis-poliittiset voitot

Urquhartin öljysopimus.

Kuten tunnettua on englantilaisen rahamiesyhtymän edustajan Urquhartin ja Krassinin välillä tehty laajasuuntainen petroleumisopimus, mikä odottaa vain neuvostohallituksen vahvistusta. Tämä uusi konsessioni merkitsee Neuvosto-Venäjälle uutta taloudellista ja poliittista voittoa. Urquhart, englantilainen Stinnes, nimittäin on, kuten jo olemme aikaisemminkin maininneet, ollut yksi euvostovallan kiukkuisempia vastustajia ja pitkiä aikoja jarruttanut voimiensa mukaan kaikkia Englannissa ilmenneitä virtauksia yhteisymmärrykseen ja ainakin kauppasopimuksiin pääsemiseksi Neuvosto-Venäjän kanssa. Niinpä saboteerasi hän, joskin turhaan, ensimäistä Englannin Neuvosto-Venäjän kanssa tekemää sopimusta. Hän oli kauan Kerenskin intohimoinen kannattaja. Vieläpä viimeisessä edustamansa Itä-Aasialaisen Komppanian yhtiökokouksessa käytti hän jyrkkää kieltä neuvostovallan tunnustamista vastaan. Mutta Ganuan konferenssin aikaan muutti Urquhart katsantokantaansa.

Urquhart-sopimus on muuten ilmeisesti vain Englannin Venäjältä suunnittelemain konsessionien johdanto. Englannin porvaristo on menekkipulan ja ranskalaisen kilpailun takia pakotettu luopumaan ennakkoluuloistaan Neuvosto-Venäjää kohtaan. Se vastaa vain ranskalaisen imperialismin taloudelliseen painostuskeen, mikä ilmenee esimerkiksi juuri päätetyssä Stinnes-sopimuksessa, etsiessään venäläisistä menekkimarkkinoista vastiketta menetetylle vaikutukselleen Saksassa. Tässä pyrkimyksessään tukevat englantilaisia kapitalisteja myös eräät saksalaiset porvariskerrokset. Itä-Aasialainen kompania on näet suhteissa Krupp-yhtiön kanssa, ja Urquhartin neuvotteluihin ovat ottaneet osaa myös eräät saksalaiset pankkiirit.

Toiselta puolen tekevät Englannin aikaansaamat sopimukset Ranskankin taipuvammaksi vastaaviin neuvotteluihin. Kuten tunnettua on eräiden ranskalaisten rahamiespiirien edustaja paraikaa neuvotteluissa neuvostovallan edustajain kanssa. Vain porvarillinen Saksa ja sen demokraattis-sosialidemokraattinen hallitus eivät rohkene etsiä taloudelliselle sairaudelle apua sieltä, missä sitä todella olisi tarjolla, ja niin vaipuu maa ranskalais-englantilaisen etutaistelun tahdottomaksi kohteeksi, samaan aikaan länsimaiset valtiot kapitalistiensa kautta kilpailemalla kilpailevat konsessioneista, joita proletaarinen Venäjä tarpeidensa mukaan ja täyden itsenäisyytensä säilyttäen tarjoo, ja joiden nojalla se päivä päivältä lujittuu sekä taloudellisesti että poliittisesti huolimatta maailman sosialidemokratisen lehdistön ja vikiseväin, yliloikkarien kauhumaalauksista ja valheista.

Työväen taistelurintamalta eri maista

Vuoden "hallitusavut" nälkäänäkevälle Venäjälle

On kulunut suunnilleen vuosi siitä, kun neuvostohallitus — ja samalla joukko tunnettuja persoonallisuuksia, kuten Gorki y.m. — kääntyi kaikkien maiden yleisen mielipiteen puoleen mutta erityisten kaikkien hallitusten puoleen avustuspyynnöllä nälän torjumiseksi, joka oli johtunut suurissa osissa Venäjää sattuneesta hirvittävästä kadosta. Tapahtui ehkä ensi kerran historiassa, että hallitus — tietoisena vastuustaan työtätekeväin kansanjoukkojen edessä — asettuu kaikkien kansallisten ennakkoluulojen ja vanhuuttaan ruostuneen diplomaattisen kunniakäsitteen yläpuolelle ja kääntyi tällaisella vetoumuksella kaikkien valtioiden puoleen.

Nyt, vuosi jälkeenpäin, kannattaa luoda katse vieraiden hallitusten antamaan nälkäapuun vuoden kuluessa. Neuvostohallitus, joka kaikin voiminsa on auttanut hädässäolevia, on suorittanut neljä kertaa niin suuren avustustyön kuin kaikki ulkomaiset avustusliikkeet amerikalainenkin mukaan luettuna yhteensä.

Ensimäisten ilmoitusten saapuessa tästä onnettomasta luonnonkatastroofista, näytti siltä kuin ei ainoastaan «yleinen mielipide» (sts kapitalistinen lehdistö) vaan tosiasiassa myös hallitukset olisivat olleet taipuvaisia jollakin tavoin avustamaan. Useimmat hallitukset lupasivat enemmän tai vähemmän suuremmoista apua, useassa tapauksessa vissistä työläisjoukkojen painostuksesta. Tuoreessa muistossa on avustuskysymyksen kehittyminen edelleen: Nansenin julistus, hänen vetoumuksensa Genevessa, Kansain Liiton epäinhimillinen kielto serbialaisen Spalaikovitshin kautta joka avoimesti ja pirullisesti selitti, että «ennen kuolkoot sadattuhannet, niin, jopa miljoonat venäläiset kuin että neuvostohallitusta pienimmälläkään tavalla tuettaisiin nälkäavustuksen varjolla». Nansen jatkoi kehoituksiaan, sydäntäliikuttavia avunhuutojaan. Mutta hallitusten lupaukset oli melkein kaikki mitä ne tekivät nälkäisten miljoonain hyväksi. Tehkäämme vertailuja lupausten ja sen välillä miten ne on täytetty!

Englanti.

Lupaukset: Lloyd George elokuussa 1921: «Yksinkertainen ihmisyyskysymys... tullaan kaikin voimin auttamaan ... säälin ja inhimillisyyden käsky ...»

Suoritukset: Yksi Englannin hallituslähetys (radikaalien ja työväenpuolueen painostuksesta) joulukuussa 1921: 100,000 puntaa — ei rahassa vaan vanhoina sotatavaravarastoina, suurimmalta osaltaan hammaslääkäri-instrumentteja, hammaslääkäritуoleja, rohdoksia jne.

Ranska:

Lupaukset: Lokakuussa 1921 hyväksyi edustajakamari hallitusesityksen 6 miljoonan frangin luovuttamisesta Venäjän nälkäisille.

Suoritukset: Toukokuuhun 1922 mennessä ei itse asiassa oltu lähetetty mitään. Vielä tämän vuoden maaliskuussakaan ei mainittua summaa oltu luovutettu millekään avustusjärjestölle, ja vasta myöhemmin on Ranskan Punainen Risti pannut alulle pienen avustusretkikunnan pelkästään lapsia varten minkä toiminta pohjaa pääasiassa vanhoihin ranskalaisiin sotavarastoihin, säilykkeihin jne., jotka kuitenkin vielä suurimmalta osalta ovat Ranskassa.

Italia.

Lupaukset: Edustajakamarin jäsen Bevione ilmoitti «Epocassa» Italian hallituksen neuvotteluista Nansenin kanssa Venäjän avustuksesta, että ensimäinen lähetys luonnossa lähtisi Italiasta lokakuun lopussa 1921. Italian hallitus varaisi vapaasti liikkuvan kaluston ja laivan, lisäksi tulisi hallitus avustuskysymyksessä ryhtymään suhteisiin ulkomaisten hallitusten kanssa, jotka Pariisin ja Brusselin konferenseissa olivat luvanneet apua.

Suoritukset: 6 miljoonaa lireä, jotka talvella 1921-1922 on käytetty Italian Punaisen Ristin keittiöissä Venäjällä. Ei mitään lisämääriä, ei mitään kuljetusvälineitä, ei mitään hallituksen alusta. Keväästä 1922 lähtien fascistien taholta ankaria kuristustustoimenpiteitä sosialistisen ja kommunistisen työväenkomiteojen avustustoimintaa vastaan ilman että hallitus on puuttunut asiaan.

Bulgaria:

Lupauksia: Bulgarian hallitus päätti, että kaikki Bulgariasta nälänavustamistarkoituksessa lähetetty vilja saisi mennä rajan yli rahti- ja tullivapaasti, että kaikki bulgarialaiset keräyskomiteat valtuutettaisiin perustamaan keräyspaikkoja nälkäänäkeville, että paikallisten viranomaisten oli annettava sekä että Bulgarian hallitus oli valmis ottamaan vastaan 20,000 lasta.

Suoritukset: Ei ainoatakaan vaunullista viljaa hallituksen taikka porvariston taholta (ja yksinpä sosialidemokratitkin kehottavat kauhunhuudon avustoimintaa vastaan!) Kommunistien järjestämät raha- ja viljakeräykset takavarikoitiin jaettavaksi Bulgariassa vetelehtiville wrangelilaisille valkokaartilisille!

Ruotsi, Hollanti ja Queenslanti tehneet huomattavan paljon avustukseen nälkäisiä Venäjällä. Ei mitään luvattu ja yhtä paljon taikka vain vähän enemmän täytetty seuraavissa maissa: Belgia, **Suomi**, Espanja, etelä-amerikkalaiset valtiot Australia (Queenslantia lukuunottamatta) ja Portugali.

Erikoispaikka historian häpeäpaalussa on niillä valtioilla, jotka eivät ainoastaan itse ole tehneet mitään nälkäisten hyväksi vaan myös koko ajan kuristaneet kaikkea yksityistä avustustoimintaa (eri toten työläisten taholta). Ensi rivissä marssivat tässä Puola, Unkari ja Jaappani. Jugoslaviassa on näköjään vasta viime aikoina luovuttu tästä vainopolitiikasta. Mutta myös kin «demokraattisessa» Saksassa kilpailtiin vielä joku aika sitten poliisi- ja korkeampain hallintaelinten taholta (jolloin eräät sosialidemokratisetkin viranomaiset «kunnostautuivat» vallan erikoisesti) nälkäavustuksen vahingoittamisessa, takavarikoitiin varastoja jne. Esimerkkeinä, Lybeck, Pommeri, Frankfurt am Main, Reinin maakunta ym.

Muttä oma paikkansa on kuitenkin Yhdysvalloilla, jonka tunnettu finanssitirehtööri Hoover, «Euroopan elatusministeri», syyskuussa 19.21 perusti A. R. A:n (Amerikan avustushallinta). Venäjän varalta, jonka tarpeisiin ensin annettiin 15 miljoonaa ja sitten 20 miljoonaa dollaria. Jättiläissummia, ajattelee asiaa seuraamaton. Mutta ei erin loistavia, jos otetaan lukuun Yhdysvaltain avustuskyky ja myöhään saapunut apu. Vielä ei sen käytössä olevia varoja ole kaikkia kulutettu, annokset kun ovat varsin säästäväiset ja pitkät ajat ruokittiin vain lapsia.

Mutta A. R. A:n historia ansaitsee erikoislukunsa. Se on yksi kaikkein mielenkiintoisempia todistuksia siitä, kuinka kaptalistinen järjestelmä yrittää auttaa mutta ei kuitenkaan auta, koettaa uskotella suurille kansankerroksille, että annetaan tehokasta apua ja samaan aikaan kaivetaan maata proletaarisen valtiovallan alta. Vaikka nälkä vielä raivookin Venäjällä, on avustusta rajoitettu eikä aijota jatkaa edes lasten ravitsemista enempää kuin tämän vuoden loppuun.

Tulevatko maailman työläiset menettelemään samalla tavoin kuin heidän hallituksensa? Tulevatko he jättämään veljensä ja luokkatoverinsa Neuvosto-Venäjällä pulaan nyt, kun he ovat kokonaisen vuoden Kansainvälisen työväenavustuskomitean kautta Berlinissä ja Amsterdamin Internationalen avustustoiminnan kautta lievittäneet hätää, herättäneet toiveita, rakentaneet elonvoimaisen solidaarisuuden sillat yli rajain Venäjälle? Ei! He tulevat kapitaalin epärehelliseen taikka puolirehelliseen kaksoispeliin, sellaisena kuin tämä ilmenee edelläesitetyssä kuvauksessa, antamaan voimakkaan proletaarisen vastauksensa:

Apua ja jälleen apua sekä solidaarisuutta Neuvosto-Venäjälle! Uudelleenrakentamis- ja tuotantoapua Venäjän proletariaatille!

Maailman järjestynyt työväenluokka on osoittava todeksi «Internationalensa» sanat:

Suo meille onnea, ei suojaa,
ei maan ei taivaan valtiaat.
Ei muuta vapauden luojaa
kuin työläiskädet tarmokkaat!

Saksan työmaaneuvostojen aloite

Ammatillisen johdon taistelu työläisjoukkoja vastaan.

Kuten olemme maininneet, pitivät Berlinin työmaaneuvostot äskettäin täysistunnon, missä oli edustettuna kaikkiaan 6,000 työmaaneuvostoa, ja missä valittiin 15-miehinen valiokunta yhdessä muiden paikkakuntain vastaavain työmaavaliokuntain kanssa johtamaan taistelua elämänkalleutta ja asuntokurjuutta vastaan sekä valmistamaan yleisvaltakunnallisen työmaaneuvostokongressin kokoonkutsumista.

Täysistunnon päätöksen mukaisesti kääntyi mainittu valiokunta ensi kädessä ammattijärjestön puoleen kehoittaen tätä kutsumaan mainitun neuvostokongressin koolle. Mutta vaikka Berlinin neuvostojen päätökset ovat herättäneet mitä vilkkainta vastakaikua kautta maan ja tuhannet työmaaneuvostot Leipzigissä, Hallessa, Hampurissa ja muualla ovat yhtyneet niihin, antoi ammattijärjestö kieltävän vastauksen. Berlinin työmaaneuvostojen keskus on sen vuoksi itse asettunut mainitun kongressin järjestäjäksi ja päättänyt kutsua sen koolle viimeistään 22 p:nä lokauuta.

Berliiniläisten neuvostojen aloite on tietysti synnyttänyt äärettömän pahaa verta rauhaa ja mukavuutta rakastavassa ammattijärjestön johdossa. Sen äänenkannattajassa leimataan tämä työväenluokan kurjis-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 43:00 Canada dollarist

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30—40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli sadan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanoma lähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Piettejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ON
Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

tumistilanteen välittömästi sy
tämä kumouksellinen liike hä
maksi ja puolustetaan ammat
jestön johtoa sillä, että se on
ryhtynyt «toimenpiteisiin» hi
kalleutta vastaan ja talouden
tervehtymisen hyväksi, joista
menpiteistä se on **keskustellut**
tuksen kanssa jne. Olemme j
nemmin maininneet mitä merki
on tällaisilla keskusteluilla
tuksen kanssa, joka on pantu
koon, juuri taloudelliseen ka
seen ja hintahuijaukseen vä
mästi syypäiden ryhmäin edust
niin että mainituista ammatil
johdon «toimenpiteistä» ei Sa
työväenluokalle ole suurtakaan
dutusta. Mihin suuntaan ne
ten tulevat johtamaan näkyy
takunnan talousneuvoston juur
tamasta selityksestä, minkä
teen ammatillinen johto on as
nut myötämieliselle kannalle.
nä nimittäin kehoitetaan yhte
mintaan hallituksen ja puolue
työnantajain ja työläisten (ja
myös hintakiskurien ja kiskottav
kesken **tuotannon lisäämiseksi,**
tetaan toisin sanoen ammatil
johdon säestyksellä iänikuinen
työtätekeville kansankerroksille,
ka pitäisi aina vain lisätä tuo
toa, vaikka sen reaalipalkka v
erin kutistetaan kerrassaan
mattomaksi samaan aikaan
hinnat kruuvataan niin korke
ettei työväenluokka enää tyy
sesti voi pitää tuotantoa edes
kyisessäkään tasossaan, tahtoipa
ten taikka ei, ja «härsyttävä
työmaaneuvostot näiden «huo
pia vaistoja» tai ei. Että saks
set reformistit ovat tämän veri
ivalta haiskahtavan yhteistoim
kehoituksen takana, näkyy
siitä, että kaikessa hiljaisuu
kannattavat Stinneksen uutta
tihuijausta ja hallituskokoom
joka on sen takana.

Oli muuten jo edeltäpäin he
arvata, ettei berliniläisten neu
tojen aloitteesta mahdollisesti
keytyvä toiminta voinut tapa
ammatillisen liikkeen nykyi
puitteissa. Mainitussa neuvost
täysistunnossa näet hyväksy
myös ammatillisen liikkeen t
viä koskeva päätöslauselma,
lausuttiin mm., että «ammattiy
tysten velvollisuutena proleta
tin luokkaeliminä on kapitalis
tuotantojärjestelmän uhallakin
tella työväenluokan elintason k
tamisen puolesta. Mutta va
ammattiyhdistykset eivät tähän
ti ole täyttäneet tätä tehtävää
kuienkin välttämätöntä, että
mellinen yhteys ammattiyhdisty
lujittuu entisestään. Kaikkia
läisiä kehoitetaan sen takia
mään ammattiyhdistyksiin ja
mimaan niissä niiden muokka
seksi lujiksi, vallankumouksell
teollisuus- ja luokkataisteluja
töiksi.»

Saksan oikeistososialistisen
tajain kanta työmaaneuvostoi
ressin ja muihin Saksan työ
luokan taisteluprobleemeihin
den vastaa muuten täysin h
kantaansa sodan puhjetessa
samoin kuin vallankumouksessa
ja vuotta myöhemmin. Petosta
väenluokkaa kohtaan, myötän
syyttä ja yhteistoimintaa kapi
tien kanssa.

Jää vain sitten nähtäväksi,
berliniläisten työläisten neuvost
sa kautta tekemä aloite sen p
taarisen vallankumouksen ensi
jonka tehtävänä on työntää
jään Stinnes & kumppanit ja
den ystävät noskelaiset.

Hölzin kidutus

Kuten tunnettua, ryhtyi sa
lainen kuristushuoneessa viruva
rei Hölz nälkälakkoon, jotta hä
olisi Munsteristä siirretty johon
toiseen kuritushuoneeseen. M
terissä kun ei hän enää voinut
tää hänen osakseen tullutta
miillista ja henkistä piinaa. Kah
ottein oltuaan nälkälakossa. «
tyi» asianomaisten viranomais

saatanto vihdoinkin, niin että Hölz siirrettiin Breslaun kuritushuoneen **— mielisairaiden osastoon!** Tällä julmallisella toimenpiteellä aikoo sosialidemokratisen ministerin alaisen virkakoneisto täydentä Hölzin surmaksi Munsterissä tullutta kidutusta, niin että hänestä tehdään mielipuoli. Demokraattiset vankilaviranomaiset tullenevatkin yritykseen onnistumaan, sillä toveri Hölzin sielunjärkytys, huomattuaan joutuneensa hullujenhuoneeseen, oli tietysti suunnaton, ja tätä järkytystä on omiaan lisäämään se, että hän Breslaun kuritushuoneen mielisairasosastoon **j o u d u t t u a a n** saanut kuuteen päivään olla lainkaan ulkosalla, eipä edes ole avattu hänen koppinsa ikkunoita kuin tunnin ajaksi päivässä, hän ei saa mitään luettavaa jne. Kaikki sen tapaista, kuten lääkäri selittää, ettei hänen nälkälakon runtelema ruumiinsa kestä mitään ponnistuksia — ei edes hengittää raitista ilmaa! Mitä ihanaa ja hellää demokraattista huolenpitoa!

Nuorison osasto

Toverukset

Kirj. Orpo.

He olivat samanikäisiä ja myöskin samankokoisia maalaispojan verukaroita. Toinen, Veikko oli hänen nimensä, oli köyhä orpo poika, josta kunta piti huolta siten, että myi hänet aina vuosittain elätettäväksi vähimmän vaativalle. Toinen, jonka nimi oli Yrjö, oli talon poika. Kumpikin olivat he noin kuusivuotiaita Veikon joutuessa Yrjön kodin läheisyyteen erään perheen huudettua hänet elätettäväkseen. Pojista tuli heti hyvät toverit keskenään. Päivänsä he viettivät yhdessä, tallella mäkeä laskien Yrjön isän tekemillä kelkoilla ja kesällä marjoja poimien ja juoksennellen pitkin kylän raittia. Kohtalo muodostui niin suosiolliseksi, että pojat saivat vuosi vuoden perään viettää tätä yhdessäoloa samoine leikkeineen ja huvituksineen, jotka eivät koskaan kyllästyttäneet. Vaikkakin Veikko joutui välillä muuttamaan olinpaikkaa, jäi hän silti Yrjön kodin läheisyyteen. Vaurastuessaan täytyi heidän kummankin kyllä ryhtyä suorittamaan kaikenlaisia tehtäviä mutta silti jäi aikaa aina yhdessäoloonkin. Yhdessä he joutuivat koulu-ikään päästyään taivaltamaan viiden kilometrin pituista kansakoulumatkaakin, sekä istumaan rinnakkain koulun penkillä. Veikko, joka osottautui koulussa heti eteväksi oppilaaksi, sai mieluisaksi tehtäväkseen Yrjön opastamisen, joka ei pysytynyt siinä määrin tajuamaan kouluaineita kuin hän. Kouluaika sujui hyvin. Iloisin mielin riennettiin syksyllä aina uutta lukukautta alkamaan. Tarjosihan se aika tilaisuuden entisiin leikkeihin, etenkin talvella, jolloin suksilla matkaa tehden voitiin monta iloista mäkeä sujauttaa. Kesäiset leikit ja yhdessäolo-ajat olikin itäytynyt supistaa. Ainoastaan pyhäisin oli yhdessäolo ja leikit enää mahdollisia, sillä noin «suurten miesten» täytyi arkisin ahertaa työssä.

Lähes kymmenen vuotta joutuivat pojat oleskelemaan näin yhdessä. Heistä olikin kehittynyt harvinaisen hyvät toverit. Vaikkakin Veikko usein oli tehnyt sen havainnon, että häneltä puuttuu paljon sellaista, jota Yrjöllä on ja vaikkakin hän tiesi olevansa joidenkin taholta halveksittu, ei se kumminkaan koskaan katkeroittanut hänen ja Yrjön välejä. Sydämellinen toveruus heidän välillään pyyhkäisi pois luokkarajan, josta he eivät kylläkään kumpikaan syvällisemmin mitään ymmärtäneet. — Kansakoulun päätyttyä loppui poikien yhdessäolo. Sukulaisten kutsusta matkusti Veikko kauas erääseen suurempaan kaupunkiin, Yrjön jäädessä kotiaan.

— — —

On kulunut joitakin vuosia tuosta erosta, kun tapaamme Veikon pääkaupungin eräässä nuoriso-osastossa. Hänestä on kehittynyt solakka nuorukainen. Henkisesti on hän myös kehittynyt, kuten ruumiillisestikin. Heti maalta muutettuaan oli hän liittynyt nuoriso-osastoon. Tämä oli kyllä tapahtunut toisten, vanhempien nuorisoliittolaisten kehoituksesta, joita hän oli tullut tuntemaan kaupunkiin muutettuaan. Nuoriso-osaston tarkoitusta ei hän ymmärtänyt laisinkaan, mutta kun nuo toverit olivat maininneet, että siellä on tilaisuus opiskeluun samanikäisessä toveriseurassa, niin muuta ei tarvittukaan. Pian hän oli oppinut ymmärtämään osaston tarkoituksen siihen liitytyään. Verrattain nuoresta ijästään huolimatta on hän nyt, tavatessamme hänet, tietojensa puolesta useasta vanhemmastakin toverista paljon edellä. Niinpä hän on tullutkin valituksi ei yksistään nuoriso-osastossa, vaan emissakin työväenjärjestöissä, joissa hän on myöskin liittynyt, usein luottamustoimiin. Tuon tietomäärän hankkiminen, jonka hän nyt jo omaa, on tosin suurten ponnistusten tulos, mutta raskaalta se ei ole hänestä tuntunut. Päivät työssä raadettuaan ja iltasin kokouksista, tai joiltakin kursseilta palattuaan on hän aina istunut useita tunteja syventyneenä kirjojen tutkimiseen. Niinpä hän nyt käsittääkin täysin selvästi luikkarajojen olemassaolon. Myöskin hän käsittää, miksi hän nyt, tavatessamme hänet, on valmistautumassa nuorisotoveriensa kanssa sotilaaksi, lähteäksensä taisteluun, jonka on lietsonut esille työn ja pääoman välinen ristiriita taisteluun työn ja työväenluokan puolesta — Punasen Kaartin riveissä.

— — —

Avonainen taistelu työtä ja pääomaa edustavien luokkien kesken on päättynyt työtä edustavan luokan — työväenluokan häviöön. Tapaamme nyt Veikon synnyinseudulla, lapsuusajan leikkitantereilla. Siellä tapaamme myös Yrjönkin. Mutta miksi ei lapsuusajan toverei den kesken ilmene nyt toveruutta ollenkaan? Kylmästi vastaa Veikko Yrjön tervehdykseen. Selityksen tähän saamme pian tietää. Veikon taistellessa Punaisen Kaartin riveissä ja taistelussa kiinni jouduttuaan, viruessa useita kuukausia valkoisen Suomen vankilahelveteissä, on Yrjö koko ajan taistellut vapaaehtoisena vastakkaisella puolella. Kun Yrjö koettaa puhutella Veikkoa, vastailee tämä hyvin harvasanaisesti, saaden siten keskustelun pian päättymään. Liian tuoreena ovat vielä taistelun häviämisen ja vankilahelveteissä kitumisen johdosta syntyneet arvet.

Kolmisen vuotta on Veikko viettänyt jälleen pääkaupungissa, kehittäen koko ajan taas työnsä lomassa itseään ja työskennellen kaikella tarmollaan työväenluokan hajalle lyötyjen rivien jälleen kokoamiseks taistelukuntoisiksi. Joku aika takaperin on hän nyt muuttanut synnyinseutunsa läheiseen pikkukaupunkiin. Yrjöstä on hän saanut tietää, että tämä kuuluu vielä suojeluskuntaan. Myöskin on hän saanut tietää, että synnyinseudullaan hänet itsensä tiedetään «kovaksi kommunistiksi». — Ollessaan kerran matkalla ja junan pysähtyessä synnyinseutuunsa lähinnä olevalle asemalle, ryhtyy hän, keskeyttäen lukunsa, tarkastamaan, sattuisiko joitakin entisiä tuttuja tulemaan junaan. Ja niin todellakin sattuu. Yrjö ja hänen seurassaan kaksi muuta nuorukaista astuu junaan, kaikki kolme suojeluskuntapuvuissa ja kiväärit käsissä. Tulijat jäävät toiseen vaunuosastoon, mutta avoimesta väliovesta saattaa Veikko seurata heitä, ilman että Yrjö huomaisi häntä. Tarkastellessaan Yrjön liikkeitä palaa Veikon mieleen lapsuusmuistot. Yrjön kanssa yhdessä viettämänsä vuodet. Erinäisten vaikutteiden valtaamana saa hän vastustamattoman halun mennä tervehtimään Yrjöä. Äänessään ilmenee kumminkin katkeruutta ja vihaa, kun hän hetkistä myöhemmin seisoo Yrjön edessä esittämässä tervehdystään. Yrjö näkyy huomaavan tuon katkeruuden ja ivan, koskapa hänen kasvonilmeensä muuttuu. Veikko huomaa myös Yrjön kasvonilmeiden muuttumisen ja hän tuntee, että heillä, entisillä lapsuuden tovereilla, olisi keskusteltavaa keskenään. Tässä se ei kumminkaan käy laatuun. Niinpä kuluukin jälelläoleva matka jokseenkin äänettömästi läheiseen kaupunkiin johon juna pysähtyy.

Samana päivänä Veikon kulkiessa erästä katua pitkin, tulee Yrjö hänelle vastaan yksin ja ilman kivääriä. Hän pysähtyy Veikon kohdalle päästyään ja virkkaa: «Tahtoisin niin mielelläni puhella kanssasi ja toivoisin ettet vastaisi kieltävästi vaikka kuinkakin minua halveksuisit». — «Halveksun kyllä sinua mutta silti on minullakin halu keskustella kanssasi» — vastaa Veikko ja jatkaa heti: «Ymmärtänet, että tuossa puvussa ollessasi en halua seurustella kanssasi ihmisten näkyvissä, siksi poiketkaamme tuohon kahvilaan, siellä ei tähän aikaan päivästä ole tavallisesti ketään». — «Se sopii. Ei ole meille kummallekaan edullista yhdessäolo täällä kaduilla. Tovereissani heräsi jo jotain epäilystä, saatuaan minulta kuulla nimesi, kun tulit minua tervehtimään junassa. Sinä et kylläkään heitä tuntenut, mutta heille sinä näyt olevan nimestäsi ja maineestasi tunnettu» vastaa Yrjö.

Kahvilaan saavuttua aloittaa Veikko keskustelun seuraaville kysymyksillä: «Millä perusteella kannat tuota pukua? Millä perusteella kuulut tuohon joukkoon ja millä perusteella taistelit v. 1918 työväenluokkaa vastaan?» Ja ennenkuin hän antaa Yrjölle tilaisuuden vastaamiseen, esittää hän vielä hänen vastattavakseen, eikö hän näe mitään eroavaisuutta sellaisten pikkutalonpoikien, kuin hänkin on ja niiden suurtalollisten ja herraskekkuloiden välillä, jotka tuossakin suojeluskunnassa, johon hän kuuluu, ovat johtohenkilöinä, tehden tämän kysymyksen, tuntien paikkakunnan olot ja eläjät, mahdollisimman perusteellisesti esimerkkien avulla. — Kun vihdoin Yrjö saa tilaisuuden vastaamiseen, alkaa hän: «Ymmärrän katkeruutesi, sillä olen tullut ymmärtämään jossain määrin oman viheliäisyyteni ja tullakseni sen paremmin vielä ymmärtämään, siksi juuri haluan kanssasi keskustella. Olen aika ajoittain kuullut sinusta viestejä ja niiden viestien perusteella olen jo pitemmän aikaa sinua kunnioittanut, kunnioittanut siksi, että sinä suurista vastuksista huolimatta, joita matkallasi on ollut, olet kulkenut eteenpäin, eteenpäin oikeata tietä. Elämä on sentään minullekin viime vuosien aikana opettanut yhtä ja toista. Väliin olen tuntenut musertuvani kärsimyksieni alle. En ole uskaltanut lähennellä ketään teikäläistä, peläten, ettei kukaan minua uskoisi kumminkaan. Siinä onkin selitys siihen, miksi vieläkin kannan tätä pukua ja kuulun siihen kurjaan joukkoon. Ainoastaan se, että sinä tulit tervehtimään minua, antoi minulle rohkeutta pyrkiä keskustelemaan kanssasi. Kun nyt käyn vastaamaan kysymykseen: minkä perusteella taistelin vapaaehtoisesti työväenluokkaa vastaan v. 1918, niin pyydän sinun ottamaan huomioon sen takapajuisen tilanteen, joka kautta aikojen on vallinnut näillä seuduilla yleensä. Koeta ymmärtää, mitä minä käsitin kansalaissodan alkaessa, tällaisessa ympäristössä eläneenä ja kasvaneena. Olinhan sitäpaitsi melkein lapsi. Olin talonpoika ja «velvollisuuteni» oli astua «isänmaan» puolesta taisteluun. Kauniit puheet ja suuret lupaukset sokaisivat minut kokonaan. Jos silloin ymmärsin edes sen verran kuin ymmärrän nyt, en totisesti olisi tällä häpeätahralla merkitty, kuten nyt olen. Nyt käsitän yhteiskunnalliselta asemaltani kuuluvani työväenluokkaan ja «isänmaa» selventää minulle tuota käsitystä päivä päivältä. — Pyydän sinulta lapsuusajan toveruuden nimessä, sano minulle, miten voin sovittaa tekemäni rikoksen.»

Keskustelu muodostuu pitkäksi. Kun se vihdoin päättyy, lausuu Yrjö, ojentaessaan kätensä Veikolle: «Tiedän, ettet voi pitää minua toverinasi, mutta toivon, että meistä vielä kerran tulisi toverit», — johon Veikko vastaa puristaessaan Yrjön kättä: «Samaa toivon minäkin. Teoillasi voit osoittaa, josko meistä vielä tulee toverit.»

— — —

Noin puoli vuotta tämän jälkeen tapaamme Veikon Yrjön kotona. Johdettuaan Veikon kamariinsa aloittaa Yrjö puhelun: «Et tietenkään pelkää aseita? Kuten näet on niitä täällä parittain, tuossa seinällä kivääri ja pöydällä tasknase, hyviä kumpikin. Niistä on tullut minulle nyt todelliset ystäväni. Suojeluskuntapukuni on vinnillä. Sitä tarvitaan, voidakseni säilyttää nämä ystäväni. Sitä tarvitaan myös toveruuden palauttamistyössä meidän kahden välillä. Sanoit viime kerralla erotessamme: «Teoillasi voit osoittaa josko meistä vielä tulee toverit.» Luokkien välinen ristiriita syventyy päivä päivällä. Säilyttämällä nämä välineet, joita käyttäen olen suuren rikokseni tehnyt, uskon voivani myös sovittaa rikokseni. En tiedä pääsenkö niin pitkälle että voin toverinasi puristaa kättäsi. Saattaa käydä niinkin, että murskaannun ennen, mutta joka tapauksessa saat olla varma siitä, että meidän suojeluskunnasta, avonaiseen taisteluun jouduttua, astuu muitakin, enkä yksin minä, sille puolen taistelu rintamaan, jolla sinäkin seisot. Ennenkuin lähdet täältä on minulla tilaisuus esitellä sinulle joitakin, jotka ovat «parannuksen» tehneitä. — Käsittääkseni minunlaiseni ei voi yrittää mitään muuta tietä rikostaan sovittamaan, siksi olen valinnut tämän tien. Ja nyt annan sinulle tilaisuuden lausua mielipiteesi, olenko oikeassa tai väärässä.» Kun Veikko kaksi vuorokautta kestäneen vierailun jälkeen jättää Yrjön kodin, jättää hän sen siinä vakavassa uskossa, että Yrjöstä, entisestä lapsuuden toverista, nykyisestä suojeluskuntalaisesta, saa hän vielä kerran vilpittömän tositoverin, toverin, joka sovitettuaan rikoksensa, kostaa itsensä ja toistenkin puolesta niille, jotka valhetta ja petosta välikappaleenaan käyttäen turmelevat niin paljon hyvää ja kaunista ja tuottavat sanomatonta kärsimystä ja tuskaa sadoille ja tuhansille ihmisille.

Jälleen näkeminen

Kirj. A. Ruissalo.

(Jatk. n:roon 112.)

Ensimäisinä vuorokausina ei Lyyli voinut nukkua eikä syödä. Hän oli itkenyt itsensä uuvuksiin ja nukkui viimein. Hän näki unta kuinka ihmiset häntä pilkkasivat ja puhuivat hänestä. Unessaankin hän muisti syyttömyytensä ja uhmasi vääryyden tekijöitä vastaan. Hän uskoi köyhälistön voittoon ja kuinka silloin väärintekijät saavat tehdä tiliä teoistaan joita ovat harjottaneet työtätekevää luokkaa kohtaan sitä luokkaa joka on kaiken nurkumatta kestänyt ja kärsinyt vuosisadat. Hän näki miljoonien ryysyisten työläisten käyvän lävitsepääsemättömiin riveihin — siihen riviin meni hän itsekin. Hän tunsi kuinka kädet lujasti liittyivät toisiinsa ja kuinka kauniilta tuntui kuulla sana, toveri. Lyyli heräsi tuohon kauniiseen sanaan, jonka oli kuulevinaan, mutta kun hän heräsi, niin kylmä puistatti häntä kovalla ja kylmällä vuoteella. Hän käsitti taas kaiken täydellisesti ja sanomaton katkeruus täytti hänen mielensä. Häntä kidutti se ajatus että kaikki nyt uskovat hänet varkaaksi, nekin joihin hän luotti ja piti toverinaan. Eihän heistä kukaan voi tietää viattomuuttani ja kukapa sitä uskoisi vaikka hän kuinka vakuuttaisi syyttömyyttään. Raskas huokaus kohosi tuon paljon kärsineen rinnasta. Hän ei edes uskaltanut ajatella omaisiaan siellä synnyinmaassa kun luuli emäntä Saastamoisen tiedottavan hänen tädilleen että täällä istui tyttö vankilassa syytettynä varkaudesta. Herra jumala, minä menetän järkeni! Tämä on kauheaa vääryyttä jota on minua kohtaan tehty. Hän käveli likaisen ja kostean koppinsa lattialla rauhatonna. Hän toivoi saavansa puhua edes yhden sanan sellaiselle ihmiselle joka häntä oikein ymmärtäisi. Mutta eihän tänne kukaan tule kenelle puhuisin:

Hän maistoi hiukan aamiaisesta joka hänelle tuotiin, mutta ei se tunnu menevän kurkusta alas. Hän jättää syöntinsä ja istuu vuoteen reunalle ja rupeaa tuijottamaan tylsänä lattiaan. Muutaman päivän kuluttua ilmotetaan Lyylille että joku on tullut häntä katsomaan.

Se oli iloinen viesti onnettomalle. Hän arvasi että joku tovereista on tullut häntä katsomaan ja aivan oikein.

Lyyli kutsuttiin sellaiseen soukkaan käytävään, joka johti siihen huoneeseen jossa vankeja käydään tapaamassa. Rautaristikkoaidalla oli varustettu väliseinä, jonka lävitse sai puhua vangin kanssa. Kun Lyyli tuli määrätylle paikalle ilmestyi hänen eteensä toveri Aro. (Vanginvartija antaa luvan puhua kolme minuuttia). Hän sanoi olleensa kuuliain joukossa lakituvassa silloin kun Lyylin asia oli esillä. Hän oli vakuutettu että tyttö on syytön, joten hän tämän ilmotti tovereille ja pidettiin asian johdosta ylimääräinen kokous. Hän vetosi toveritunteeseen että tyttö olisi saatava ulos vankilasta. Hän on syytön, sanoin minä. Asiasta keskusteltiin ja päätettiin se ottaa huomioon siten, että kerätään rahaa niin paljon että saadaan ottaa-asian ajaja Lyylille ja asia uudestaan kuulusteltavaksi.

Kun toveri Aro ilmotti tämän tytölle, niin tuli hän kovin iloiseksi siitä että toverit ovat häntä täällä muistaneet. Ja että on vielä oikeita ystäviä hänelläkin, vaikka onkin täällä häpeällisessä paikassa.

Älä ole siitä milläsikään, kun olet kerran syytön, sanoo toveri sydämellisellä lämmöllä. Mutta asiassa on se ikävä puoli, ettei luvattu uutta kuulustelua sinulle, joten emme voi sille mitään — tiettyähän se on, ettei meikäläisille anneta tilaisuutta puolustaa itseämme vaikka olisimme kuinka syyttömiä, eikä liioin oikeutta noudateta jos kerran joudumme lain kynsiin. Mutta aika vielä muuttuu että meilläkin on ihmisoikeudet. Minä luulen että puhelumme on pian lopussa, sanoi toveri. Koeta tehdä täällä olosi niin «hauskaksi» kuin voit näissä oloissa. Me emme unohda sinua täälläkään, mustassa vankilassa.

Keskusteluaika on lopussa, ilmoitti vartija. Lyyli meni takaisin koppinsa ja häneltä oli pudonnut suuri surun taakka harteiltaan. Hän oli iloinen kuin nuo linnut tuolla ulkona jotka iloitsivat kesän tulosta. Ruosteisen rautaristikkoikkunan lävitse virtasi auringon valo vankikoppiin. Lyyli nautti äärettömästi tuosta pienestä valonsäteestä joka tuntui tunkeutuvan hänen sielunsa syvyyksiin asti. Se teki niin hyvää aivankuin äiti, rakas äiti, hellällä kädellään häntä koskettaisi. Tämä koppikaan ei enään näytä niin julmalta kuin ensialussa. Tämä on toistaiseksi suojani, ajatteli Lyyli iloisena. Kun kolme kuuta oli kulunut siitä ajasta jolloin Lyyli tuomittiin, pääsi hän vapaaksi. Hän oli ollut koko ajan hyvin hiljainen ja siivo, niin että vankilan päällikön vaimo piti paljon hänestä. Hänet oli laitettu kerran viikossa siivoamaan päällikön huoneustoa, joten päällikön vaimo häneen tutustui. Lyyli olisi saanut palveluspaikankin päällikön luona jos olisi halunnut. Mutta hän lupasi miettiä ensin asiaa ennenkuin suostuu. Kun Lyyli meni työväen talolle ensikertaa vapaaksi päästyään, niin kokoontuivat toverit hänen ympärilleen kuten ennenkin, tehden kaikenlaisia kysymyksiä hänelle. Mutta nyt hän vasta itsekin huomasi että hänessä oli tapahtunut suuri muutos. Ei tuntunut ilo ilolta, kuten ennen, vaikka hän kuinka koetti olla hilpeä ja leikillinen. Se tuntui niin oudolta ja vieraalta. Hän tunsi vanhentuneen vankilassa monta kymmentä vuotta. Hän oli laiha ja kalpea ja sielussa tuntui jotain särkyneen pirstaleiksi. Hän ei voinut olla sama kuin ennen, vaikka olikin saanut syyttömästi kärsiä ja vaikka ne toverit joiden joukkoon hän tuli tiesivät myös että hän on syytön, niin sittenkään ei hän voinut olla onnellinen. Hänen parhaat naistuttavansa koettivat häntä lohduttaa ja kehoittivat häntä unohtamaan koko asian. Hän lupasi koettaa.

Monta vuotta oli kulunut edellämainituista tapahtumista. Lyyli oli jo saanut tuntea oman kodin onnea. Mutta niinkuin aina, on työläisellä useimmiten katkera palkka raadannastaan.

Niinpä kävi Lyylinkin uskolliselle elämäntoverille. Hän oli työssä kolikaivannossa ja sai siellä surmansa. Kymmeniä työläisiä hautaantui silloinkin kaivokseen ja ennenkuin onnettomat ehdittiin pelastaa oli jo suurimmalta osalta heistä henki lähtenyt. Näin taas kolhasi kova kohtalo Lyyliä. Hän oli aivan nääntyä surusta. Heidän lapsensa, rakas pienokaisensa, oli mennyt tuonen tuville muutama kuukausi sitten kovan kulkutaudin uhrina. Vanhemmat surivat sitä kovasti, mutta eihän se auttanut, hautaan meni. Kyynelsilmin katselivat he umpeen luotua hautaa. Ja äiti laski pienen kukkaseppeleen hellävaroen hautakummulle, joka oli kyynelin kostutettu. Semmoista on äidin hellä rakkaus. Se on suurinta ja jalointa maailmassa. Lyyli tunsi nyt elämänsä tyhjäksi kun hän sai laskea elämäntoverinsa maan mustaan poveen. Hän olisi sinne jo itsekin halunnut — hän kaipasi rauhaa. Hän tunsi itsensä väsyneeksi tähän elämän ainaiseen myllerrykseen, eikä ihmekään, sillä olihan hän niin paljon katkeraa saanut kokea elämässään. Mutta luonto määräsi toisin: Hänen täytyy elää...

Tehdas oli Lyylin työpaikka. Hän päätti elää hyvin säästeliäästi voidakseen mennä Suomeen katsomaan omaisiaan. Tämä ajatus sai hänen hetkeksi unohtamaan surunsa kun ajatteli rakkaita vanhempiaan ja veljeään. Hän otti osaa toimintaan sen kun voi, aina ollen sama pyrkimys ja päämäärä. Alas kapitalistinen riistojärjestelmä! Ylös ihmisyys ja tasa-arvo! Se oli hänen korkein pyrkimyksensä. Tämmöisenä rehellisenä taistelutoverina jätämme hänet hetkeksi.

(Jatk.)

Ostakaa meiltä

Syystarpeenne

Meidän kauppamme on suurempi, samoin varastomme, kuin koskaan ennen.

Kun teette ostoksenne meiltä, niin saatte dollarilla dollarin arvon ensiluokkaista vaatetus- ja jalkinetavaraa. Me myymme ainoastaan parhaita tunnettuja tavaralajeja, kuten:

"Artcraft" pukuja.
Stanfieldin, Wolseyn ja Tiger alusvaatteita.
Tooke, Forsythe ja Arrow paitoja ja kauluksia.
Headlight overhaaleja.
Barrett housuja, joiden sopivaisuus taataan.
Hansonin sukkia.
Clarkin kintaita ja maakessia.
Birds makinoffi-housuja, parhaita Canadassa.
Cocy Coat makinoffi-takkeja.
Woods juppareita ja paitoja.
Moosehead mustia sypäksiä.
F. Slaterin kenkiä miehille.
Classic kenkiä naisille ja lapsille.
Goderich amerikalaisia kummikenkiä.
Dominion ja Miner canadalaisia kummikenkiä.

Lukekaa ilmotuksemme Vapaudesta.

Nelson & Mattila

— Ltd. —

Port Arthur, Ontario

Tietoja Neuvosto-Karjalasta

Karjalaan siirtyminen

on lakkautuksissa ensi keväälseen saakka. Ketään ei lähetetä talven aikana. Niitä, jotka aikovat siirtyä ensi keväänä, kehotetaan ilmottautumaan Karjalan Työ Osuus kunnalle. Heidät järjestetään Osuus kunniksi, koska se on kaikkein edullisin siirtymismuoto.

Ensi kevääseen mennessä on Karjalan tuotantoelämä jo paljon järjestynyt sen hävityksen jäljistä, jonka on jättänyt keskeytymätön virta rosvous- ja hyökkäysretkiä. Näin helpottuvat myöskin siirtymisen vaikeudet paljon. Edelleen huomautamme, että sekä Venäjällä että Karjalassa on matkustaminen talviseen aikaan erittäin vaikeata. Työläisten kalliita kärsimyksiä on mahdollisuuksien mukaan säästettävä.

Kirjeiden Karjalaan lähettäminen.

Kansainvälinen postiyhteys Venäjän kanssa on vielä toistaiseksi sangen hidas ja joskus epäluotettavakin. Onnistuminen riippuu hyvin paljon siitä mitä teitä käyttää. Tämän tähden kulkee meidän kauttamme lukuisia kirjeitä ja muita lähetyksiä, koska saamme aina tietoomme parhaat tiet. Lähettäjien on kirjoitettava meille osotetun kirjekuoren sisälle toinen kuori, jossa on osote kenelle kirje on tarkotettu ja liitettävä irtonainen 5 centin postimerkki mukaan. Suuremmista lähetyksistä erikseen.

Tavara-avustusta Karjalaan.

Jatkuva tavaroiden lähettäminen on johtanut järjestämään uudelleen tavaralähetyksiä. Kuten ennenkin on meille lähetettävä luettelo mitä lähetys pääasiassa sisältää, mutta lähetykset on tästä puoleen osotettava seuraavasti:

Karelian Trading Corporation
% J. J. Kerrigan,
39 Water Street,
New York, N. Y.

Kiittäen edellisten lähetyksien puolesta ja odottaen suuria lähetyksiä tervehdimme toverillisesti

Karjalan Työ Osuuskunta
110 W.—40th St. Room 205.
Aaro Hyrske.

Nova Scotian hiilenkaivajat allekirjoittavat sopimuksen

Sydney. — Huolimatta joistakin levottomuuksista hiilialueilla, tullaan uusi British Empire Steel Corporation ja United Mine Workers union välinen sopimus allekirjoittamaan aivan piakkoin, ilmoittaa United Mine Workers union piirisihteeri J. B. McLachlan. Piirisihteeri lausui, että äskeinen yleisäänestys hyväksyi suurella enemmistöllä sopimuksen.

Japani vähentää joukkojaan Siperiasta

Tokio. — Kaikki japanilaiset sotajoukot ovat evakuoidut mannermaalta Sahalinin niemimaata vastapäätä, samoin on japanilainen siviilihallinto näiltä alueilta samanmukaisesti poistettu.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Ains päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

KÄYTETTYJÄ kirjotuskoneita kaiken hintaisia ja eri tehtaiden tekoa, saa Vapaudesta. Kysykää meiltä.

Ainoa paikka Sudburyssa missä rahallanne on oikea arvonsa on BALMORAL ANNEX ruokala ja kahvila. — A. Hiltunen.

NORTH CAFESSA

saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Palloruuma samassa paikassa.
Mrs. Hilja Pulkki.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI

tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula, Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.**

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

Muutto- ja kaikenlaista kuormaajoa tekee F. N. Johnson, konttori yhdessä Sudbury Coal Companyn kanssa. Phone 284 ja 821.

A. Silverman on ainoa miesten vaate ja kenkäliike joka ilmottaa Vapaudessa. Silverman omistaa itse tehtaita ja siksi voi useita tavaroita myydä ulos sillä hinnalla jolla toiset liikkeet ostavat sisälle. — Ilm.

SOO, ONT.

J. Allan kello- ja kultatavarain liike 712 Queen St. E. Ensimäinen talo isosta postikonttoorista itäänpäin.

FORT WILLIAM, ONT.

Huom.! Taas katkaistu hintoja.
Postiosote: **Home Bakery Co.**, 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa **Kotileipomo**, kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Valokuvia. — Välitän raamia ja suurennuksia. Työ ensiluokkainen. **A. Niemi, Box 127, Copper Cliff, Ont.**

INTOLA, ONT.

Valokuvasuurennuksia ja raameja saa kauttani halvimmalla. Ensiluokan työ, mallikirja $1.25, josta saa rahan takaisin. Pyytäkää hintojani ensin. **H. Erkkilä, Intola, Ontario.**

TIMMINS, ONT.

Parturiliikkeeni sijaitsee 55 -- 4th Ave.
F. Alanen

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.
I. S. Salo, 17 Johnson ave.

Casey-Shaw Lbr Co.

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 **Sudbury, Ont.**

Sudburyn uutisia

Osaston kokous

pidetään sunnuntai iltana, alkaen klo 8.15. Hyvien puoluejäsenten velvollisuuksiin kuuluu käydä säännöllisesti kokouksissa, joten muistakaa taas saapua kaikki joilla suinkin on tilaisuus päästä.

Tanssit

kuuluu olevan huvitoimikunnan toimesta taas perjantai iltana. Hyvä musiikki, kuten tiistai iltanakin oli.

Ompeluseuran käsityöt ovat välttämättä tehtävä valmiiksi ennen 21 päivää tätä kuuta, jolloin ne tullaan myymään markkinailtamissa. Siis ottakaapa naiset ne käsille ja valmistakaa niin pian kuin mahdollista.

Suomen uutisia

UUDEN EDUSKUNNAN TYÖ.

Edellisiltä valtiopäiviltä jäi suuri joukko asioita loppuun käsittelemättä, niiden joukossa Lex Kallio ja Lex Pulkkinen, joista edellinen koskee, kuten tunnettua, maan hankkimista asutustarkoituksiin ja jälkimäinen lainvastaisesti hankittuja kiinteistöjä.

Uusia hallituksen esityksiä tulee jätettäväksi useita. Paitsi ensi vuoden talousarvioehdotusta, jätetään m.m. seuraavat uudet esitykset:

laiksi kansakoulutoimen järjestysmuodon perusteista;

laiksi aviopuolisoiden oikeussuhteista;

esitys *oppisopimuslaiksi*;

laiksi työriitojen sovittamisesta;

laiksi kunnallisten ja yksityisten kasvatuslaitosten valtioavusta;

laiksi kasvatuslaitosten uudelleen järjestämiseksi;

esitys laiksi oppivelvollisuudesta huhtik. 15 pnä 1921 annetun lain 6 pyk. muuttamisesta toisin kuuluvaksi;

esitys laiksi eläkkeistä Suomessa oilleen Venäjän lennätinlaitoksen eräille entisille virkamiehille sekä heidän leskilleen ja lapsilleen;

esitys Suomen ja Saksan väliseksi taloudelliseksi sopimukseksi;

esitys laiksi edustajavaaleista;

esitys laiksi virkamiehen oikeudesta pysyä virassaan.

Yllämainittujen lisäksi tulee luonnollisesti lukuisia anomusehdotuksia ja eduskuntaesityksiä, joita edustajat jättävät.

SUOMALAIS-VENÄLÄINEN KESKUSKOMITEA.

Venäläinen valtuuskunta esittänyt että komitean työt päätettäisiin lokak. 1 p. — Suomalainen valtuuskunta ei tahdo määräajan asettamista.

H. S:n saaman tiedon mukaan on suomalais-venäläisen keskuskomitean venäläinen valtuuskunta ilmoittanut komitean suomalaiselle valtuuskunnalle, että se tahtoisi saada keskuskomitean työt päätetyksi lokakuun 1 päivään mennessä, jolloin kaikkien rauhansopimuksessa edellytettyjen erikoissopimuksien pitäisi olla siihen määrin valmiina, että ne voitaisiin allekirjottaa. Samalla antoivat venäläiset suomalaiselle valtuuskunnalle luettelon niistä kysymyksistä, joista olisi laadittava sopimukset puheena olevaan määräpäivään mennessä. Venäläisten luettelo käsittää 16 eri kysymystä.

Venäläistën esitykseen on suomalaisten valtuuskunnan taholta huomautettu, että heidän ehdottamansa määräajan kuluessa mahdollisesti voidaan käsitellä loppuun jäljellä olevat kysymykset ja laatia niistä asianmukaiset sopimukset, mutta ainoastaan siinä tapauksessa, etteivät ne aiheuta suurempia erimielisyyksiä. Vielä jäljellä olevan komiteatyön laajuuteen nähden on suomalainen valtuuskunta kuitenkin sitä mieltä, ettei mitään määräaikaa asetettaisi. Omasta puolestaan tulee suomalainen valtuuskunta tekemään voitavansa, huomautetaan vastauksessa, komitean töiden kiirehtimiseksi.

VIROLAISTEN TOVERIEN ONNITTELU SUOMEN TYÖVÄEN VAALIVOITON JOHDOSTA

Venäläisissä lehdissä on julkaistu seuraava onnittelu, jonka Viron kommunistinen puolue on lähettänyt Suomen kommunistisen puolueen keskuskomitealle:

«Suomen Kommunistisen puolueen Keskuskomitealle.

Kalliit toverit! Viron Kommunistinen puolue, joka jännittynein mielin on seurannut Suomen vaalien kulkua, tervehtii palavasti Teidän kauttanne Suomen taistelevaa proletariaattia vaaleissa saavutettujen tulosten johdosta. Huolimatta kauheesta terrorista, verisestä vainosta ja sosialipatrioottien petturuudesta, kommunismi Suomessa saavuttaa laajoissa työväenjoukoissa kannatusta sekä valtaa itselleen hallitsevilta ja sortajilta niitten vastentahtoisen tunnustamisen.

Eteenpäin toverit väsymättömän vallankumouksellisen taistelun tiellä. Ensimäistä voittoa seuraa toisia, kunnes lopullisessa kamppailussa murskataan porvariston valta.

Eläköön Suomen Kommunistinen puolue!

Eläköön yleismaailmallinen proletaarinen vallankumous!

Kommunistisin tervehdyksin:

Kommunistisen Internationalen Virolainen osasto.»

PORVARISTON KUNNAN VIRKAILIJAT.

Sovinto-oikeus on velvoittanut Antrean kunnan entisen lainajyvästön hoitajan Tuomas Maltaan suorittamaan Antrean kunnalle kahdenkymmenen vuoden ajalla kunnalta kavaltamansa suuremman viljamäärän hinnan 24,000 markalla. Vaillinki sanotun kunnan lainajyvästössä teki kaikkiaan 300 hl. ruista, 250 hl. kauroja ja 60 hl. ohria, joista määristä kunnallislautakunta on antanut osan anteeksi Sellaisia ne ovat porvariston parhaat kunnallistoimissakin.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SÄÄSTÄTTE RAHAA
— ostamalla —
Nutsons Drug Storista,
Gorgore ja Albert katujen kulmassa, Soo, Ont.
Lääkärin reseptit täytetään erittäin huolellisesti.
Puhelin 115. — Soittakaahan meille.

SUOMALAINEN SUUTARI **SVEN NURMI** **286 Cathcart St., Soo, Ont.**
Hyvä työ ja hinnat kohtuulliset.
SVEN NURMI.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
A. ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY)

Taylor Bros.

Liikepuhelin 1784. — Asuntopuhelin 1195 M.
Sähkötarpeita, lamppuja kaiken kokoisia.
134 Gore St., Sault Ste Marie, Ont.

Henki- tapaturma- ja tulipalovakuutuksia
ottaa vastaan Sudburyssa ja ympäristöllä yhdelle Canadan varmimmista vakuutusyhtiöistä, Mutual Life and Insurance Co:lle.
K. G. ASIALA
Sudbury, Ont.

On saatavana
kaikenlaista lihaa, aina tuoretta, päivän halvimmat hinnat. Ainoa suomalainen lihakauppa paikkakunnalla.
Wenni Seppälä
316 Korah Road Phone 194 W.
Sault Ste Marie, Ont.

KIITOS

Kiitos kaikille niille henkilöille jotka yllättivät meidät syyskuun 23:nen päivän iltana syntymäpäiväni johdosta, tuoden syömiset ja juomiset mukanaan. Ja kiitos niistä sievistä lahjoista jotka pysyvät sen päivän muistona meille.

Toveruudella

Lempi ja H. Aho.
Nanaimo, B. C.

Halutaan

HYVÄ
Sypäs-Suutari
Isac Isovainio.
Box 778, Sudbury, Ont.

Kaikki ne henkilöt
jotka tietävät olevansa minulle velkaa, tekisivät hyvin jos suorittaisivat ensi tilassa Dominion Supply Companyn konttorissa, 12 Elgin kadulla, tai postin kautta osotteella: J. A. Erickson, Box 718, Sudbury, Ont., jolle olen antanut valtakirjan uloshakea saatavani sovinnollista tai laillista tietä, sillä minä lähden Suomeen tämän kuluvan syyskuun 29 päivä.

VICTOR SALO.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

E. Hautalan Sauna
Avoinna joka tiistai, keskiviikko, perjantai ja lauantai.
Huron ja Albert St. kulmassa.
SOO, ONT.

AUTOAJURI
CHARLIE HÄYRINEN
354 Albert St. W., Soo, Ont.
Puhelin 1157 J.
Kaikenlaista muuttoajoa tehdään.

Erikoinen huomio annetaan Suomalaisille.
DR. A. B. WEST
SELKÄRANKATOHTORI
Tarkastetaan X-sältkösäde koneella
217 Gloucester St., Soo, Ont
Phone 1306
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

Finnish Bottling Works
333 Albert St. W., Soo, Ont.
Telefooni 1347 W.
OMISTAJA VICTOR LÄHDE.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario.
Konttori vastapäätä Sault Streettiä.
Rahaa lainataan halvimmalla korolla

TILATKAA VAPAUS!

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ..... $3.00 tus.
Kääreitä, plaastaria y.m.
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Munuaisplaastaria ..... .50
Selkäplaastaria ..... .35
Rintaplaastaria ..... .50
Kummiplaastaria ..... .25
Anistippoja, yskään, hinta .50
Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta ..... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .... .50
Exzemasalvaa, hinta ..... .75
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00
Halvausvettä, hinta ..... .50
Hiusöljyä, hinta ..... .50
Hammastippoja, hinta .... .25
Hammaskittiä, hinta ..... .10
Hammaspulveria, .25 ja 50c.
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttia, hinta .... .50
Ihosalvaa, hinta ..... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttiviinaa, hinta ... .50
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kamferttiöljyä, hinta ..... .50
Kolmenlaisia tippoja ..... .50
Luulinjamenttia ..... .50
Mikstura Simpleks ..... .50
Nervin tippoja ..... .50
Parranajosaipuoita ..... .50
Päänkivistyspulveria ..... .50
Pikiöljyä ..... .50
Puunöljyä ..... .50
Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Prinssintippoja ..... .50
Preserveeraavia tippoja .. .50
Riigabalsamia ..... .50
Silmävettä ..... .60
Silmäsalvaa ..... .50
Suu- ja hammasvettä ..... .50
Snellmannin koliikkitippoja .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. **Port Arthur, Ont.**

W. A. CARLEY,
Omistaja ja apteekkari.

K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
Lainoja hankitaan nopeasti ja alaisilla hinnoilla.
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

WILLAMETTE BOULEVARD SANITARIUM
Monipuolisin suomalainen luonnonparantola Amerikassa. Laitoksessa on nykyaikaiset sähkö y. m. hoitovälineet, aina värilasien läpi otettaviin aurinkokylpylaitteisiin asti, joiden yhteydessä käytämme chiropractikkaa, hierontaa ja ruokajärjestelmää. Kohtuulliset maksut.
Dr. Peter Kokko, Chiropractic Spec.
Dr. Anna Kokko, D. C. Ph. C.
467 Willamette Blvd., Portland, Ore.

P. GORMAN & CO.
Kiinteimistö asioimisto
Kaupungin lotteja myytävänä kaikista osista kaupunkia. Me myymme helpoilla maksuehdoilla.
Taloja myytävänä tai vuokrattavana.
Vuokria kolehteerataan.
Liiketilaisuuksia tarjolla.
Meidän tarkotuksemme on tyydyttää liiketuttaviamme, sillä se tuo meille lisää liikettä.
P. Gorman & Co.
Room 103 Stafford Blk.
Phone 381. **Sudbury, Ont.**

Halutaan tietää
Missä on veljeni **Aleksi Penttilä**, kotoisin Pälkäneeltä, Vuolijoen kylästä. Asia olisi tärkeä. Jos ei hän satu tätä huomaamaan, pyydän jonkun hyväntahtoisesti hänelle ilmoittamaan. Hugo Penttilä, 2678 Orchard St., Chicago, Ill.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Mulligan & Mulligan
LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, Ont

Uusi kauppa! Uudet tavarat! Uusi järjestys
On ehdottomasti edullisin teille, tehdä ostoksenne
INTERNATIONAL GROCERY STORESSA
Monipuolinen varasto kaikkia ruoka- ja sekatavarakaupan alalle kuuluvia tarpeita, joita vaihdamme farmarien tuotteisiin Linjalähetykset toimitetaan erityisellä huolella, nopeasti ja täsmällisesti
Kauppa, jossa kuluttajat enemmän hyötyvät!
INTERNATIONAL GROCERY STORE
292 Bay Street. Puhelin 305 Port Arthur, Ont

SUOMALAINEN RUOKATAVARAKAUPPA & LEIPOMO
Kaikkea ruokatavaraa saatavana ja lähetetään tilausten mukaan. Nopea ja huolellinen tilausten suoritus.
SUPERIOR GROCERY & BAKERY
513 Simpson St. Puhelin S. 1326. Fort William, Ont.

THE STERLING BANK OF CANADA
SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI
Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille
Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.
Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.
T. A. GALE, johtaja

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 3 kertaa viikossa: Tiistaina, Perjantaina ja Lauantaina kello 1 j. pp. kello 12 yöllä.
Spruce Str. — Phone 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

Phone 711 **EAGLE CAFE** **P. O. Box 1052**
AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA
Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika.
OLGA SNELLMAN, omistaja

Dr. Paul J. Wenthworth
Rooms 3-4 Manion Blk. Rex Ice Cream kaupan yläkerrassa, Timmins, Ont.
Dr. Mary Betty Wentworth, 236 Bay St., Pt Arthur, Ont.
Dr. Merwin S. Bean, 1421 East Superior St., Duluth, Minn.
Kääntykää luottamuksella yllä olevien luonnonlääkärien puoleen.

K. Närväsen Sauna
avoinna joka arkipäivä.
218 Secord St., Port Arthur, Ont.

Menahga Health Home
joka tunnetaan yleensä nimellä **JURVAN LUONNONPARANTOLA** ottaa vastaan sairaita alennetuilla maksuilla. Paras suomalainen Luonnonparantola Amerikassa.
Osoite:
MENAHGA HEALTH HOME
Menahga, Minnesota

--THE--
Star Store
ILMOTUS
Muistakaa että meidän kaupamme antaa teille aina parhaan palveluksen, parhaat tavarat halvimmilla hinnoilla, sekä suurimmasta valikoimasta kun yksikään toinen kauppa koko alueella.
P. A. Comtois

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

OSTAKAA MEILTÄ
Gasoliinia ja automobiilin osia
Valmistakaa itse vaarin kaljaa meiltä saatte aineet, suom. ohjeen mukana. Tupakkaa, virvoitusjuomia y. m. Käykää kaupassamme 12 Elgin kadulla, Sudbury, Ont
Kirjeisiin vastataan heti.
THE DOMINION SUPPLY CO.
Box 718 Telefooni 645